

TEDNIK

LETO XIV. ST. 34 TRBOVLJE, 17. AVGUSTA 1961 CENA 20 DIN

ZBOLJŠAN SESTAV SVETOV V ZASAVSKIH OBČINAH

Več pristojnosti svetom

V vseh zasavskih občinah so pred kratkim zmanjšali število svetov in jih vse, ki imajo sorodno delo in enak namen, združili. Znižali so tudi število članov svetov, nedelavne tovariše izločili in uvrstili v svete liste, ki so pripravljeni delati in sodelovati z ljudskim odborom.

V zvezi s tem se pa pojavlja neko drugo vprašanje: kako dati svetom članove pristojnosti. V teku leta se je večkrat dogodilo, da so posamezniki kršili pristojnost svetov in samovoljno odločali o vprašanjih, o katerih bi moral najprej razpravljati sam svet. Pa tudi sklepi in predlogi svetov se niso vedno upoštevali, kar je tudi dostikrat vplivalo na mlačnost in nedelavnost teh ustanov. Sedaj, ko so svete v večini občin reorganizirali, jim je treba dati tudi večjo pristojnost. Decentralizacija družbenega samoupravljanja daje svetom številne pristojnosti, ki so bile do nedavnega pridržane organom višjih instanc. - tako so se n. pr. razne kompetence okrajnih ljudskih odborov prenesle na občinske ljudske odbore. S tem se je delovno področje občinskih ljudskih odborov znatno povečalo. Le-ti odbori morajo sedaj reševati številna vprašanja, ki so bila poprej v pristojnosti višjih organov.

Ni še povsem končano prenašanje pristojnosti na občinske ljudske odbore, vendar se pa že opazna na sejah ljudskih odborov večji odmev odbornikov na to vprašanje. Dnevni redi sej ljudskih odborov so namreč vedno bolj obsežni in vsebinsko popolnoma razširjeni. Material, ki se pripravi za sejo ljudskega odbora, je po navadi tako obsežen, da ga odborniki ne morejo v celoti prebrati, da pa vzamemo v obzir važnost odločanja odbornikov na sejah, ko glasujejo o važnih komunalnih vprašanjih, potem s takim načinom ne moremo biti povsem zadovoljni. Vsekakor je treba tu najti kak izhod. Cesto godrnjanje, da je bil prenos pristojnosti iz okrajnega na občinske ljudske odbore pre zgoden, je neutemeljeno. Občinski ljudski odbori so se v svoji praksi že tako usposobili, da so sposobni reševati najrazličnejša vprašanja, katerih reševanje je bilo doslej pridržano odločitvam višjih organov. Dejstvo je pa, da sprito to okolščine preobširni dnevni redi sejo zmanjšujejo kvalitete sej ljudskih odborov in da občinski ljudski odborniki ne morejo vedno v celoti sodelovati pri obravnavi izredno važnih predlogov in vpra-

šanj. Semkaj sodijo na primer rebalans družbenega plana, proračuna, poročila o delu svetov in še vrsta drugih pomembnih vprašanj. Ob vsem tem je namreč treba upoštevati tudi človeške zmogljivosti, kolikšno delo zmogajo odborniki, ki te naloge opravljajo zraven svojih rednih vsakdanjih dolžnosti.

Naš družbeni razvoj bo še v nadalje potekal v smeri decentralizacije dela ter je pričakovati, da bodo občinski ljudski odbori dobili še nove pristojnosti. Večje bodo njihove naloge in večje tudi težave, s katerimi se bodo srečevali občinski odborniki kakor tudi člani raznih svetov pri reševanju obilice problemov naših komun.

Ko govorimo in razpravljamo o tem, da je treba dati svetom več-

je pristojnosti, je pa to vprašanje, ki bo moralo prej ali slej postati predmet široke obravnave in tudi ustrezne rešitve. Posamezni ljudski odbori v zasavskih občinah so že začeli posvečati temu vprašanju večjo pozornost. Tako na primer v Hrastniku in Trbovljah. Res je namreč, da pri obilici problemov, ki so že pred nami in se porajajo na novo v komunah, ne bo mogoče iti mimo svetov, kakor obratno, sveti ne bodo mogli delati vsega mimo ljudskega odbora.

Treba bo delati skupno z roko v roki, kajti le tedaj se bo življenje v komunah razvijalo tako, kot vsi želimo.

Tovariš Franc Leskošek - Luka na obisku v Trbovljah

Na Vrheh si je visoki gost ogledal Dom revirskih in savinjskih borcev NOV, ki leži na meji med Revirji in Savinjsko dolino. Tovariš Franc Leskošek-Luka je bil z gradnjo Doma zadovoljen in je pohvalil prizadevne člane gradbenega podjetja in graditelje. Zlasti je bil presenečen nad kovaškimi deli, ki bi po njegovih besedah lahko povsem konkurirali Kroparjem.

Tovariš podpredsednik je po končanem ogledu obujal spornine na čase izpred druge svetovne vojne, ko sta z Vrhov skupaj s predsednikom Ljudske skupščine LRS, tovaršem Mihiom Marinkom vodila štrajke v revirjih. Na tem

področju pa je bila pred vojno, v avgustu leta 1938, tudi partijska konferenca, ki se jo je udeležil tudi tovariš Josip Broz-Tito, z vrhovec komunistov iz Maribora in tukajšnje okolice.

Zaradi obilice pomembnih dogodkov, ki so se odigrali na Vrheh in bližnji okolici, bi bilo treba - po besedah tovariša Franca Leskoška - Luka - proglasiti Vrhe za narodni park, še posebej sedaj, ko bo dograjen tudi Dom revirskih in savinjskih borcev NOV.

Med kosilom je tovariš Franc Leskošek-Luka govoril o uspehih pri razvoju Trbovelj in o spominih na svoja mlada leta, del katerih je preživel tudi kot vajenec

v CRD.

Tovariš podpredsednik je med drugim dejal, da si rad ogleda take objekte, pri gradnji katerih pomagajo z velikim razumevanjem delovni ljudje v želji, da bi bilo življenje še boljše in da pokažejo prihodnjim generacijam, kako je treba delati.

Ko je govoril visoki gost o napredku, ki so ga dosegli Trbovlje v času po osvoboditvi, je dejal, da mnogi, ki bi obiskali Trbovlje po 20 in več letih, ne bi mogli verjeti, da so prišli res v Trbovlje. In kar je najvažnejše: Trboveljčanom ni treba, da bi šli iz kraja kot nekvalificirani delavci, ampak kot kvalificirani delavci, kar je omogočil izredno razvit sistem šolstva v trboveljski občini.

Tovariš Franc Leskošek - Luka je na Kleku predlagal, da naj trboveljska sekcija bivših internirancev in zapornikov začne z akcijo za dokončno dograditev in ureditev Doma «Tončke Čečeve» na Kleku, sam dom pa naj se potem preimenuje v «Dom zapornikov in internirancev Tončke Čečeve».

Podpredsednik Zvezne ljudske skupščine, tov. Franc Leskošek-Luka, si z zanimanjem ogleduje že nameščeno nočnoročno opremo v Domu na Vrheh

Vrhe - 27. avgusta 1961

Trbovlje, 16. avgusta

● Pred osrednjo prireditvijo ob 20-letnici vstaje in revolucije za Zasavje, ki bo v nedeljo, 27. avgusta, na Vrheh nad Trbovljami, združena z otvoritvijo Doma revirskih in savinjskih borcev NOV, vas želimo seznaniti tudi z naslednjim:

● Domenjeno je, da bodo ob vhodu v Dom vzdali še eno spominsko ploščo v spomin na partijsko konferenco, ki je bila v avgustu 1938 v bližini Vrhov pred drugo svetovno vojno in ki se jo je udeležil tudi tovariš Josip Broz-TITO.

● Na večer pred velikim partizanskim slavljem bodo trboveljski taborniki postavili na Vrheh vse razpoložljive šotore. Zraven kresov na Kumu, Mrzlici in Partizanskem vrhu bo zagorel tudi kres na Vrheh; taborniki pa bodo pripravili ob tabornem ognju program.

● V improviziranem napadu, ki bo pred zborovanjem, bodo sodelovali tudi obvezniki predvojaške vzgoje iz območja občine Zalec.

● Na zadnji seji odbora za organizacijo slovesnosti na Vrheh je bilo domenjeno, da bodo patrolje spotoma obiskale znane partizanske kraje. Patrolji iz Savinjske doline in Hrastnika se bosta nato sešli pri Lovski koči na Podmeji; patrolji iz Zagorja in Trbovelj pa na Čebinah. Iz Podmeje in Čebina bodo nato patrolje odšle na Vrhe.

● Na seji odbora, ki je bila v soboto dopoldan, so navzgoje razpravljali o podrobnostih v zvezi z organizacijo velikega partizanskega slavlja. Seje se je udeležil tudi predsednik občinskega odbora ZB NOV iz Zaleca, tovariš Rudi Hribar-Sergej.

● V nedeljo so številni prostovoljci iz Trbovelj, člani Zveze borcev in drugi, opravljali zadnja dela v in okrog Doma revirskih in savinjskih borcev NOV na Vrheh.

(ma)

Letos v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani Strojna tovarna Trbovlje na velesejmih

V naslednjem času letošnjega leta bo Strojna tovarna iz Trbovelj razstavljala svoje izdelke na sejmih, in to v Beogradu, kjer bo sejem od 23. avgusta do 3. septembra, nadalje na jesenskem velesejmu v Zagrebu v septembru in na sejmju gradbeništva v Ljubljani, na Gospodarskem razstavišču.

Glede na letošnji beograjski velesejem, ki bo v času, ko bo v Beogradu potekala konferenca nevezanih držav, se Strojna tovarna v Trbovljah skupno s podjetjem »RUDI« odločila, da razstavi svoje izdelke na sejmju v Beogradu. In to tiste izdelke, ki pridejo v poštev za izvoz.

Pomembna delovna zmag

Delovni kolektiv Elektrarne Trbovlje je v pelek, 11. avgusta, dosegel pomembno delovno zmago. Proizvedel je namreč zadnje od 138 milijonov kilovatih ur električne energije in s tem izpolnil letni načrt proizvodnje električne energije. Sicer pa računajo v Elektrarni Trbovlje, da bodo do konca leta proizvedli še okrog 100 milijonov kWh električne energije.

Delovnemu kolektivu Elektrarne Trbovlje je omogočilo rekordno proizvodnjo potreba po električni energiji iz termoelektrarn. S tem so se zmanjšale tudi precejšnje zaloge premoga, ki so jih imeli v trboveljski Elektrarni. Tako bodo lahko rudniki prodali trboveljski in drugim termoelektrarnam še nove količine premogovega prahu.

OBRAZI in POJAVI

Povrnjen zlagan ugled!

Pred tedni je prišel v našo upravo mlajši možki. Prinesel je listič, na katerem je bil napisan naslednji preklc: »Preklcujem neresnične besede, ki sem jih izrekla proti tovarišu X. Y. - N. N.«

Moški je plačal zahtevani znesek in odšel.

V četrtek je bil preklc objavljen v časniku in vsa zgodba bi šla ad acta, če...

Tovariša N. N., ki naj bi preklc podpisala in ga naročila, se je že čez nekaj dni zglasila v naši upravi.

»V Zasavskem tedniku ste objavili z mojim podpisom preklc, ki ga nisem podpisala, niti nimam vzroka, da bi objavila ta preklc.«

Ni vzdržala solza. Premagale so jo...

drugo dekle), se je odločil za ta-javilo z mojim podpisom preklc, ki ga nisem podpisala, niti nimam vzroka, da bi objavila ta preklc.«

Da bi si spet pridobil svoj zlagani ugled, je napisal preklc in ga prinesel v našo upravo v ob-javo.

Preklc je bil objavljen.

X. Y. si je pred novo ljubico in njenimi sorodniki vsekakor povrnil svoj zlagani ugled.

Vidite, ni res, kar je govorila N. N.! Preklcati je morala! Zdej pa ima!

X. Y. se zdaj zadovoljno smeh-lja.

N. N. joka. Lahko bi še bolj, saj si verjetno ni nikoli mislila, da bo v življenju srečala kdaj človeka, kot je X. Y.

Vsa zgodba je resnična.

Bilo bi dobro, če bi se z njo pozabavali tudi organi Tainštva za notranje zadeve, saj podlo po-četje X. Y. v zvezi z objavo pre-klica na račun druge osebe to tu-di zasluži.

Marijan Lipovšek

Prebivalci Revirjev in Savinjske doline! Delovni kolektivi, mladina!
Vsi borci in aktivisti, ki ste se borili v Revirjih! Udeležimo se
VELIKEGA PARTIZANSKEGA SLAVJA
na Vrheh nad Trbovljami, v nedeljo, dne 27. avgusta

MEJA V BERLINU ZAPRTA — „Neues Deutschland“ je objavil danes skupno izjavo vlad članic Varšavskega pakta, ki vsebuje zahtevo, naj vlada Nemške demokratične republike stori potrebne korake za nadzorstvo na mejah z zahodnim Berlinom, da bi preprečila politično dejavnost, ki izvirja iz Zvezne republike Nemčije in držav Vzhodnega pakta. Potreba po teh ukrepih bo odpadla, ko bo sklenjena mirovna pogodba z Nemčijo. Samo ob sebi se razume — je rečeno v izjavi — da ti ukrepi ne bodo kršili obstoječih odredb o prometu in nadzorstvu na prometnih zvezah z zahodnim Berlinom in Zahodnem Nemčijo.

ZAHODNOLBERNSKI SENAT ZAHTEVA „ENERGIČNE UKREPE“ — Po dnevrem izrednem zasedanju zahodnolberskega senata so sporočili, da so zahodni državam poslali zahtevo, naj stori „energične korake“ pri Sovjetski zvezi ob uvedbi poostregega nadzorstva nad prometom v Berlinu s strani vzhodnonemških organov.

POSVETOVANJE V BONNU — Uvedba poostregega nadzorstva nad prometom med zahodnim in vzhodnim delom Berlina je imela za posledico živahno dejavnost zahodnonemške vlade. Čeprav v predsedstvu vlade v Bonnu nečelo sporočiti nobenih podrobnosti o posvetovanju kancelarja Adenauerja, ki je prekinil volilno turnejo, poudarjajo, da vlada „sodi, da je dogajanje v Berlinu dobilo resno obliko“. Tudi napovedujejo, da je „prišel čas, ko mora Zahod začeti izvajati sklepe s konference štirih zunanjih ministrov v Parizu.“

ALŽIRSKI VODITELJ POBEGLIL IZ FRANCOSKEGA ZAPORA — Kairski časopisi pišejo, da je Mustafa Arafat, enemu izmed petorice ugrabljenih voditeljev alžirskega osvobodilnega gibanja, posrečilo pobegniti iz francoskega zapora in da je sedaj v glavnem mestu prijateljske arabske države.

FRANCOSKO TOPNIŠTVO OBSTRELUJE TUNIZIJSKO OZEMLJE — Francosko topništvo iz Alžirije je obstreljevalo tunizijsko ozemlje v okolici En Drahama v Severni Tuniziji. Zaradi tega obstreljevanja, med katerim je bilo izstreljenih 50 granat, sta bila ubita dva tunizijska delavca, dva pa sta bila ranjena.

Oddelek francoske pehote je skušal ob podpori tankov in štirih vojni letal prodrati na tem delu na tunizijsko ozemlje. Epote tunizijske armade so preprečile ta poskus.

ZAPRTA MEJA — V nedeljo so zaprli mejo med Vzhodnim in Zahodnim Berlinom. Ukaz je izdal notranji minister Nemške demokratične republike in prepovedal prehod meje vsem prebivalcem Vzhodne Nemčije. Mestna uprava je objavila, da od 12. avgusta noben državljan v Vzhodnem Berlinu ne more biti zaposlen v zahodnem delu mesta. Novi položaj v Berlinu je vzbudil živahno dejavnost med zahodnimi zvezniki.

POTREBA PO ZMANJŠANJU OBOROŽITVE — Ameriški zunanji minister Dean Rusk je danes izjavil, da je berlinska kriza nenavadno močno opozorila na nujno potrebo po zmanjšanju oborožitve na svetu. Rusk je rekel, da mora politika ZDA zagotoviti vojaške sile, ki se bodo lahko uprle agresiji v katerikoli delu sveta, poudaril pa je, da sedanji položaj narekuje močne, potrpežljive in iskrene napore za to, da bi ustvarili pogoje, v katerih bodo lahko države zmanjšale svojo oborožitev.

Neki ameriški general je pre- rokoval: če se bo tretja svetovna vojna kdaj začela, sem prepričan, da se bo začela v Berlinu. Drugi napovedovalci so šli v svojih napovedih skoraj po isti poti in v politični krizi okrog Berlina vidijo novi Sarajevo. Podobnih pesimističnih gledanj je v svetu vedno več in v vsakim dnu dobivajo nove pristaje. Svet že vrsto let ni bil tako na robu vojne kot prav v sedanjem paradoksalnem političnem položaju, ki lahko pripelje obstoj človeštva do nesmiselnosti. Medtem ko je človek zmožen 17-krat obkrožiti zemeljski planet in se varno spustiti nanj, lahko raketi na naboč uničijo bistvo življenja na zemlji. Državniki v svoji nepopustljivosti, zanešeni z močjo svojega orožja, vztrajajo pri svoji politični trmi, da bi izšli prednosti in drug drugega prestrašili, da bi končno popustili v osnovnih izhodiščih. Zavore, s katerimi so desettletja zavirali medsebojna nasprotja, spore in mednarodne krize, so zadnji čas popolnoma odpravili. Obe strani pretita druga drugi z najbolj fanatičnimi vzkliki: uničili vas bomo, spremenili vašo deželo v prah in pepel, izbrisali vas bomo iz zemeljske površine kot komarje! Beseda vojna je v slovarju diplomacije bolj pogosta kot kdajkoli v preteklosti. Sredi takšnega mednarodnega razpoloženja postajajo Brandembarska vrata važen povod za medsebojne obtožbe, kjer si politiki z Vzhoda in Zahoda iščejo snovi za svoje politične zahteve in izsiljevanja. Berlinska kriza se je v teh dneh ponovno znostila. Na priporočilo držav članic Varšavskega pakta je vzhodnonemška vlada izdala ukaz, da zapre mejo med vzhodnimi in zahodnimi predeli mesta Berlina. Razen tega so prepovedali, da bi ljudje iz vzhodnega dela mesta odhajali še naprej na delo v Zahodni Berlin. Tako se je pod izgovorom, da zahodne države z zlorabo obsejega prometa izpodkopalno gospodarstvo Vzhodne Nemčije, položaj močno poslabšal. Vzdolž Brandemburskih vrat so potegnili bodečo žico, ki nazorno kaže, da se tukaj v glavnem mestu trejčega Reicha, stika dva tabora, ki drug drugemu pretita s uničenjem. Ta neprilika je razvidna, da so

dvignil val prigovorov na Zahodu. Pokazalo se je, da sedanje mere pač ne morejo koristno vplivati na ublažitev že tako zaostrenih gledanj v pogledu berlinske krize. Hladna vojna okoli Berlina se je zaostila do skrajnosti. Treznega razmišljanja je vedno manj. Hruščev je prejšnji teden nedvomno povedal, da je pripravljen za vsako ceno skleniti mirovno pogodbo z obema Nemčijama, če pa Zahod na to ne bo pristal, pa separatni mir z Vzhodno Nemčijo. Nekaj pred tem je Kennedy zahteval od Kongresa dodatna sredstva za oborožitev in vpoklical v vojsko prve rezerviste. Zahodni ministri so se sestali v Parizu, da bi skupaj razpravljali o položaju. Pričakovano, da bodo v mestu na Seini našli neke konstruktivne predlog, se niso uresničili. In rezultat takšne politike je, da eni in drugi ostajajo pri svojih stališčih. Prilike za kompromis v takšnih razmerah kratkoročno ni. Sredi ostrih besed med govorniki državnikov, ki jih je v zadnjem času precej, se tu in tam sliši kakšen predlog o „potrebi pogajanj“ in „razgovorov za zeleno mizo“. Tako sredi najbolj

NA TRBOVELJSKO - HRASTNIŠKEM RUDNIKU RJAVEGA PREMGOVAV PRVEM POLLETJU

Več premoga? Hkrati pa tudi večji proizvodni stroški

Osebnosti delavski svet rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik je na svojem zadnjem zasedanju obravnavalo poročilo o polletnem gospodarjenju. Iz poročila je razvidno, da so rudarji rudnika Trbovlje-Hrastnik nakopali v prvih šestih mesecih letos 532.000 ton premoga, ali za 8700 ton (1,7 %) več kakor v istem razdobju lani. To proizvodno premoga so dosegli po za- slugi obrata Dol, ker obrata Trbovlje in Hrastnik nista dala toliko premoga kakor lani. Omeniti je še treba, da je bil letošnji polletni uspeh dosežen v 150 dneh, lani pa v 154 dneh. Zato je razumljivo, da se je povečala povprečna dnevna proizvodnja od 3.393 ton na 3.541 ton (ali za 4,4 odstotke več). Letos je bilo nakopano znatno manj premoga (samo 1.680 ton) ob nedeljah in praznikih (v prvih šestih mesecih lani pa 9.360 ton).

Predelovalnica sadja in zelenjave v Gabrovki

Predelovalnica sadja

Ze nekajkrat smo pisali, da deluje v Gabrovki nad Litijo predelovalnica sadja in zelenjave. Letos so tam izdelali 30 ton češnjavega soka, 10 ton ribezovega soka, 12 ton borovničevega soka in 7 ton malinovega soka; izdelali pa bodo še okrog 15 vagenov jabolčnega in okrog 2 vagona grozdne- nega soka. Svoje izdelke pošilja podjetje iz Gabrovke po Sloveniji, tako celo Ljudski skupščini in izvršnemu svetu LRS, pošilja jih pa tudi v Beograd in na Brione. Sadni sokovi se pa vse bolj uveljavljajo tudi med domačini. V okolici Gabrovke stiskajo namreč vedno manj sadje, ker kmetje raje prodajo raje predelovalnici in kupijo potem sek, ki ga pi- jejo zlasti radi ob mlačvi. Zdaj odkupujejo odpadla jabolka po 10 din, ki jih bodo sušili in potem izvozili. Sicer pa spodnja predelovalnica kmetovalce k saje- nju ribeza ki v okolici Gabrovke dobro uspeva, k obnovi sadjarstva in vinogradništva, ki na tistem področju sicer ne daje dobrih vin, pač pa se lahko grozdje uporabi za izdelavo grozdnega soka. Priznani in kvalitetni izdelki Predelovalnice sadja in zelenjave Gabrovka nad Litijo vselakor za- služijo, da najdejo tudi mesto v vsakem gostinskem lokalnu v Za- savju. Gostje bodo radi segali po njih, kot je bilo to lani, ko je ku- plo Gostinsko podjetje Zagorje nekaj vrst sadnih sokov in so jih prodali.

Ivan Berger — 80-letnik
V Logu nad Hrastnikom je ob- hajal Ivan Berger svoj praznik, jubilej 80-letnice, ponosen na zmage v občasno izredno hudi živ- ljenjski borbi, kar zaljubljen v torišče svojega dela: v sadonos- nik, lepoti in zelenjadni vr- ter kot prijatelj prirode, zamak- njen v slikovito galerijo vršev Zasavskega hribovja tam onstran s Mrzlico, Kalom, Klobukom itd. Napreden in vseskozi zanesljiv in sposoben delavec, kjer in za karkoli je bil postavljen, je bil Perger izredno priljubljen enako kot duhoviti in šegav družabnik in pevec; z njegovim krepkim in si- gurnim prvim basom je premno- gokrat prišlo tudi pri improvizaci- jah — do ubranega zbornega pe- ja, ki je razveselilo staro in mla- do.

Zato mu kliče od srca AD MULTOS ANNOS, FAUSTOS ET SANOS!

»Vajino skupno življenje« v dar
Državljeni, ki sklenejo zakon- sko zvezo na matičnem uradu na občini Trbovlje, dobijo v dar knji- go »Vajino skupno življenje«.

Stanovanjska skupnost - napredek kraja

Stanovanjska skupnost v Radečah je v zadnjem letu usmerila svojo prizade- vnost v skrb za napredek celotnega kraja. Razen ustanavljanja servisov stano- vanjske skupnosti, sodelovanja s hišni- mi sveti in ostalega je vnesla v svoj program dela tudi skrb za komunalno dejavnost kraja, tako za razsvetljavo, za športne naprave, ureditev ceste, raz- širitev šole, gradnjo kopalnice, bencin- ske črpalke in celo stanovanj. Nekat- nalog med temi sega tudi izven dela- nosti s področja komunale in je v ure- jevanju letih stanovanjska skupnost le posrednik, torej nekdo, ki omogoča realizacijo zamisli, ki so že dalj časa obstajale. Kljub temu, da je dobila stanovanjska skupnost v Radečah za svoje poslovanje letos le 700.000 din, je usavarila s svojim neposrednim in po- srednim delovanjem vrednost milijonov dinarjev v korist svojega kraja. Cestna razsvetljava je že izgrajena s pomočjo komunalnega prispevka in do- točilo podjetja Elektro-Trbovlje. Do kra- jevnega praznika bodo preplekali še stebre za luč. Vrednost urejene raz- svetljave je 8 milijonov din. Do krajev- nega praznika bodo uredili tudi ben- cinsko črpalke. Gradnja te črpalke so začeli delno s sredstvi podjetja, delno pa s prispevkom avto-moto društva. Predvidevajo tudi pomoč podjetja »Pe- trole«. Ker so sodelovali tudi prebivalci s prostovoljnimi delom, je gradnja sta- la polovico manj, kot pa je bila predvide- na vrednost črpalke. Enako so pocenili tudi gradnjo špor- nega stadiona, ki je letos v grobem skončan, bodo ga pa v prihodnjem letu do 1. maja dokončno usposobili za na- stopne športnike. Pri gradnji šole je stanovanjska skupnost nastopila kot za-

V Konjiščico bodo gradili cesto

Prebivalci Konjišče in drugih okoliških vasi so že precej časa govorili o potrebi po dobri cesti zvezi te vasi z Litijo in Zagorjem. Lani, ko so obiskali Konjiščico republiški ljudski poslanci Ob- lo Kladivar-Leon, predsednik Ob- lo Litija Stane Pungertar in prolekt- ni loš Kraigher, so se začele resnej- še priprave za gradnjo ceste iz Konjišče do nove Zasavske ceste.

Pred časom pa so se sestali za- stopniki občinskega ljudskega od- bora Litija, krajevnega odbora Konjišča in SGP Slovenija ceste in se domenili, da bodo ob sode- lovanju vseh še ta mesec začeli z gradnjo ceste. Temu dogovoru je sledila seja krajevnega odbora

Konjišča, na kateri pa so skleni- li, da bodo sklicali zbor volivcev, na katerem naj bi govorili o grad- nji te ceste in o prispevku samih vaščanov.

Volivci so z veseljem sprejeli odločitev, da se še letos prične z deli pri gradnji ceste, in sklenili, da bodo sami opravili 840 delov- nih dni. Sicer pa bodo prispevali še gradbeni material.

Tako pripravljenost vaščanov Konjišče, da sami pomagajo pri urejevanju ceste, velja vsekakor pohvaliti, prav tako pa je treba pohvaliti tudi prizadene tovarše iz gradbenega odbora: Leopolda Vodenika, Albina Dolanca in še nekatere druge.

Z dograditvijo ceste bo omogo- čeno ljudem iz Konjišče voziti les v dolino (doslej so ga spuščali po drčah), pripeljati odvečne kmetijs- ke izdelke na trg; hkrati pa bo Konjišča postala še privlačnejša točka za planince in izletnike.

Smrt v valovih
V petek, 11. avgusta, je utonil v reki Savi med Renkami in Za- gorjem Albin Androjno, rojen 2. 2. 1946, stanujoč na Prečni poti v Zagorju ob Savi. Tega dne je An- drojno pomagal geometru pri merjenju nivoja nove Zasavske ceste in železniške proge. Po kon- čanem merjenju mu je geometer dejal, da naj prenese instrumen- te z levega na desni breg Save. Ker si je hotel Androjno skrajšati pot, se je sčel z namenom, da preplava strugo reke Save in pre- nese instrumente. Ko je tako ob 10,55 stopil v Savo, ga je zgrabil krč in potegnil v valove.

SEJA UO SGP »Zasavje«
Trbovlje, 10. avgusta — Na zad- nji seji UO so člani pregledali in potrdili polletni obračun. Razpravi- ljali so tudi o tem, kako naj bi na gradbiščih zboljšali mehaniza- cijo, da bi dosegli boljše delovne uspehe. jas

»Zasavski tednik«, glasilo SZDL Litija, Hrastnik, Zagorje in Trbovlje. Tiska časopisno podjetje »Gorenjski tisk« v Kranju. — Ureja uredniški odbor. — Odgo- vorni urednik: Stane Suštar. — Naslov uredništva in uprave: Trbovlje, Trg revolucije 11 (telefon 80-191), poštni predal 82. — Tekoči račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-79-1-146. — Letna naro- čnina 600 din, mesečna 50 din. —

Prejšnjo sredo je odpotovala na gradbišče avtomobilske ceste MDB »Slavka Standra«. — Na sliki: zbor brigade v Trbovljah
Foto: Marijan Lipovšek

Na kratko po domovini

JUGOSLOVANSKI FILMI IZLOČENI S PROGRAMA
Iz Benek so prejšnji teden uradno sporočili, da jugoslo- vanskih filmov »Ples v dežju« in »Nasilje na trgu« niso uvrstili v festivalski program. Film »Nasilje na trgu« bodo predvajali le v tako imenovani informativni sekciji.

KAMION Z 20 POTNIKI ZDRVEL V PREPAD
Na cesti Arandjelovac—Topola se je prejšnji teden zgó- dila buda nesreča. Proti Topoli se je peljal dvajset potnikov v privatnem kamionu. Bili so na sejni u Arandjelovcu. Vo- zilo je upravljal Dragiša Nikolić, ki se je pred tem napil. V kabino je spravil še harmonikarja, nekemu potniku je pa zapovedal, naj med vožnjo stoji na stopnici avtomobila in drži vrata odprta, da bo harmonikar lahko igral. Nekaj sto metrov nad Topolo je kamion zdrvel na desno stran in se večerati preobrnil, končno pa ustavil 30 metrov pod cesto na travniku. Neka potnica je umrla zaradi poškodb, štiri drugi potniki so pa ranjeni. Soferja so priprli.

V. MEDNARODNI SEJEM TEHNIKE V BEOGRADU 22. AVGUSTA
Za peti mednarodni sejem tehnike v Beogradu, ki ga bodo odprli 22. avgusta t. l., so vse priprave končane. Na sejniu bo sodelovalo 408 domačih in 701 podjetje iz 25 držav. Na tem sejiu bo sodelovala s svojimi izdelki tudi Strojna tovar- na iz Trbovlj. Sejem bo odprt do 2. septembra.

REKORDEN USPEH RUDNIKA V VELENJU
Velenjski rudnik je znan po svoji storilnosti dela in je med najuspešnejšimi rudniki v Srednji Evropi. Letos so v tem rudniku v prvem polletju nakopali 1.188.000 ton pre- moga. Mesec julij je bil v proizvodnji rekord, saj so dnev- no pridobili kar 8565 ton premoga.

NEHRU ODPOTUJE V BEOGRAD 31. AVGUSTA
Iz New Delhija so uradno sporočili, da bo indijski pre- mier Nehru odpotoval na beograjsko konferenco izvenblo- kovskih dežel 31. avgusta. Premiera bo na konferenci spre- mljal minister za narodno obrambo Krishna Menon. Krishna Menon bo prisel v Beograd že nekaj dni pred konferenco.

Beograjski september 1961

Gvineja

Druga oktobra 1958. leta je Gvineja postala neodvisna. Tako se je odločilo ljudstvo Gvineje na referendumu, ki ga je takrat Francija izvedla v svojih afriških kolonijah. Takoj ob proglasu neodvisnosti se je ta dežela odločila za politiko pozitivne nevtralnosti. Posebno močno si Gvineja prizadeva razvijati šim tesnejše sodelovanje z neodvisnimi afriškimi državami. Gvineja je v uniji z Gano in Malijem, članica skupine držav Casablance, ki so letošnjega januarja izdelale program sodelovanja na raznih področjih.

Francozi so trdili, da bo neodvisnost Gvineje osamila, in to hoteli doseči s politično in gospodarsko blokado. Predsednik Gvineje Sekou Toure pa je izjavil: »Izkušnja je pokazala, da nam je šele neodvisnost omogočila stik z zunanjim svetom.« Predsednik Gvineje in predsednik Jugoslavije sta letos izmenjala obiske. O sodelovanju z Jugoslavijo je Sekou Toure dejal naslednje: »... Želimo razvijati odnose med strankami, vlada, mladinskimi, ženski in drugimi organizacijami v korist narodov obeh držav, miru, svobode in mednarodnega sodelovanja.«

Republika Gvineja meri 245.837 kvadratnih kilometrov, ima 3 milijone prebivalcev, a glavno mesto je Conakry.

Indonezija

Indonezija je dežela 3000 otokov, neodvisna je od 1945. leta. Nizozemska tedaj ni hotela priznati neodvisnosti Indonezije in je s pomočjo angleških čet poskušala znova uveljaviti svojo kolonialno oblast, vendar se ji to ni posrežilo in je zato le moralno priznati neodvisnost Indonezije 1949. leta. Pod nizozemsko oblastjo je ostal le del Indonezije — Zahodni Irijan. Osnova indonezijske politike je protikolonializem in čuvanje miru, torej je zunanepolitično usmerjena po načelih aktivne miroлюбne koeksistence. Sprito tako politike uživa Indonezija velik mednarodni ugled. Predsednik dr. Sukarno je med najbolj vidnimi in iskrenimi borec za uresničevanje načel aktivne miroлюбne koeksistence.

K pozitivnemu prijateljstvu med Jugoslavijo in Indonezijo je mnogo prispevala zelo podobna preteklost, ki se izraža v nenehni boji za neodvisnost in skupna težnja v sedanjosti: aktivno mednarodno sodelovanje za mirno poravnavo mednarodnih sporov in ohranjanje miru. Pri tem so bili zelo pomembni medsebojni obiski predsednikov obeh držav.

Republika Indonezija meri 1.900.000 kvadratnih kilometrov, kjer živi 89.600.000 prebivalcev. Glavno mesto je Džakarta.

Indija

Indija je imela že pred 7000 leti visoko razvito civilizacijo. Ze tedaj je zelo vplivala na formiranje in razvijanje kultur na Vzhodu in Zahodu. Za to bogato in visoko razvito deželo so vdeli v Evropi že v antični dobi. Nosilci modernega kolonializma so bili Portugalci, Francozi, Nizozemci in naposled tudi Britanci, ki so v začetku prejšnjega stoletja prevzeli direktno oblast nad Indijo.

Pred več kot sto leti je na severu Indije volaški upor v Miratu prerasel v ljudsko vstajo. Ta upor je bil zadušeni in tudi številni naslednji upori. Britanci so uspeli ohraniti oblast nad Indijo tako dolgo, ker so se oslanjali na maharadže in bogate plemiče in nato z razpihovanjem verskega sovraštva med Indusi in muslimani, kar je privedlo do delne dežele na Indiji in Pakistan.

Indija je proglasila neodvisnost 15. avgusta 1947. 26. januarja 1950. pa so proglasili republiko. Prve splošne parlamentarne volitve so bile 1952. leta, ponovne 1957. leta, ko je prepričljivo zmagovala kongresna stranka pod vodstvom Nehruja, ki je poslal po smrti Gandija nesporni voditelj Indije. Indija vodi politiko nepovezovanja z bloki.

Sodelovanje med Indijo in Jugoslavijo je znano na vseh področjih. Posebnega pomena za vzpostavljanje prijateljskih odnosov med obema državama so

osebni stiki predsednika Tita in premiera Nehruja: sestala sta se petkrat.

Indija je zvezna republika, sestavljena iz 14 držav in 6 teritorijev. Sef države je dr. Radžendra Prasad, premier Džawaharlar Nehru. Indija meri 3.162 tisoč kvadratnih kilometrov in ima 438 milijonov prebivalcev. Glavno mesto Indije je New Delhi.

Jemen

Jemen je monarhija s posvetovalnim predstavniškim telesom. Vlada je hkrati tudi poglavar muslimanske sekte Zaidita. Sef države je imam (kralj) Ahmed bin Jahija Mohamed. Na površini 195.000 kvadratnih kilometrov živi 5 milijonov prebivalcev. V zvezi z zunanjo politiko Jemena je pomembna izjava princa El Badera: »Jemen se bori za to, da si zagotovi mir in svobodni razvoj. V tej smeri deluje tudi v mednarodni politiki in v svojih politiki do drugih narodov. Največ sodelujemo z arabskimi državami in sicer s tistimi, ki se borijo za svojo naravno neodvisnost... Glede pomiritve se v največji meri zanašamo na OZN, ki je v njej naša delegacija zelo aktivna.«

Leta 1958 je Jemen pristopil v federacijo z Združenim arabskim republiko, s čimer je dan z drugimi članicami arabske lige prispevek k uspešni arabske enotnosti in s tem za likvidacijo kolonializma na afriških tleh.

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE ZAGORJE SE RAZVIJA

Uspešno prvo polletje

Investicijski program za rekonstrukcijo potrjen, vendar pa ni sredstev za začetek del. — Zagorjani bodo razstavljali na jesenskem mednarodnem zagrebškem velesejmu. — Sindikalna podružnica podjetja bo 20. avgusta razvila svojo zastavo.

Med pomembnimi in za nadaljnji gospodarski razvoj občine Zagorje ob Savi potrebnimi investicijami je vsekakor predstavitev in centralizacija treh lesnih obratov Lesno industrijskega podjetja. Podjetje ima od Republiške komisije za potrjevanje projektov investicijskega načrta že potrjen. Zaradi pomanjkanja sredstev pa letos ne bodo začeli z nameravano rekonstrukcijo, čeprav so želje in potrebe podjetja take, da bi bilo treba čimprej pričeti z deli.

Lesno industrijsko podjetje Zagorje prideluje les s področij ob Radežu, Čez, Dobovca, Hrastnika, Partizanskega vrha, Kleka, Podmeje, Kuma, Dola, Čemšenika, Trojana, Semožeti, Podkuma in Dol pri Litiji do Poljske. Medtem, ko je podjetje 1959. leta razrezalo 5738 m³ lesa in lani 8141 kub. m lesa, predvideva plan, da ga bodo letos razrezali za 10.000 m³. Zraven tega izdeluje LIP Zagorje tudi finizirano »SVEA« kuhinjsko pohištvo, za katerega je prejel na letnem delovnem sejmju v Ljubljani zlato kolajno.

LIP Zagorje sestavljajo tri proizvodne enote. V vseh proizvodnih enotah iz leta v leto raste ustvarjeni družbeni bruto dohodek. Od 140 milijonov dinarjev v letu 1959 bo do konca letošnjega leta ustvarjeno preidvidoma 235 milijonov din ali 2.625.000 din na zaposlenega. V prvem polletju letos so v LIP Zagorje dosegli 113 % operativnega plana (razrezali so 5193 m³ lesa) in 112 % finančnega načrta (z ustvaritvijo 131.500.000 din bruto dohodka). V mesecu juliju pa so v tem kolektivu dosegli finančni plan s 119 odstotki.

Novi gospodarski predpisi spričo kvalitete izdelkov LIP Zagorje, ki so povsod iskani, niso omajali komercialne politike in sklepa podjetja n. pr. za »SVEA« kuhinjsko pohištvo dogovore o dobavi in pogodbe že za prihodnje leto.

Podjetje tesno sodeluje tudi z ostalimi slovenskimi lesnoindustrijskimi podjetji, tako z LIP Ajdovščina, LI Podpeč, GG Ljubljana, Lesmno in Slovenija lesom

Ljubljana ter z Ingradom iz Celja, Gradisom iz Ljubljane, Dolenjskim gradbenim podjetjem iz Grosuplje, Kooperativo Ljubljana, Intercomercom iz Umaga, Sumo, Gradžo in Jasenom iz Zagreba, Pleskarstvom 1. maj iz Ljubljane in drugimi. To sodelovanje pa bi se moralo v večji meri odražati tudi med sorodnimi gospodarskimi organizacijami v Zasavju.

Preko izvoznih podjetij Lesno industrijsko podjetje iz Zagorja izvažajo predvsem rezan les listavcev v Italijo, Izrael, Grčijo, Spanijo, Zahodno Nemčijo in Madžarsko. Letošnje jesen bo pa podjetje razstavljalo na mednarodnem zagrebškem velesejmu sodobno »SVEA« kuhinjsko opremo.

Med kolektivom so v teku živahne razprave o pravilnikih o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov. Oba pravilnika sta v osnutki že izdelana, o njih pa bo razpravljala delavski svet.

Sindikalna podružnica LIP Zagorje je sprejela na zadnjem občnem zboru več koristnih napotkov za delo. Da bi pa bilo delo kar najuspešnejše, bodo morali organizirati vsaj vsake tri mesece sestanke s člani, na katerih bi razpravljali tudi o predlogih za nadaljnje izboljšanje dela. Člani sindikalne podružnice se pa prav marljivo pripravljajo tudi na praznovanje, ki ga bodo pripravili 20. avgusta v Delavskem domu ob razviti sindikalne zastave in medkolektivnem srečanju delavcev lesne industrije.

V okviru podjetja deluje še mladinska organizacija, ki pripravlja izlet v partizanske kraje. Sicer si pa mladinci prizadevajo, da bi pomagali pri reševanju proizvodnih nalog, zlasti še tedaj, ko je treba izvršiti dela do določenih rokov.

Plan v juliju dosežen

Kljub številnim dopustom v mesecu juliju ter težavam s preiskro nekaterih materiala za predelavo je kolektiv Strojne tovarne v Trbovljah svoje proizvodne naloge za mesec julij dosegel 100-odstotno.

IZ TOVARNE ZIDAKOV V TRBOVLJAH

Zakaj v Trbovljah ne zidajo z zidaki iz elektrofiltrskega pepela?

Kolektiv Tovarne zidakov v Trbovljah, ki je obrat Elektrarne Trbovlje, je v razmeroma kratkem času osvojil proizvodnjo zidakov iz elektrofiltrskega pepela. V tovarni izdelujejo zidake dveh vrst. Prve v izmeri 25 x 13 x 6,5; v izdelavi pa sta tudi že usnik in vložek za jamske kvadre, ki bodo imeli potrebno ustrezno tlačno trdnost, ki se zahteva za zidake za jame. Vzporedno z osvajanjem proizvodnje in z izboljšanjem kvalitete zidakov pa si je kolektiv prizadeval znižati ceno zidakom. Tako so s 1. julijem uspeli znižati

ceno obema vrstama zidakov iz elektrofiltrskega pepela. Zmogljivost tovarne znaša okrog 20 milijonov enot zidakov navadnega formata. Zdaj izdelajo dnevno že od 7000 do 8000 enot, kljub nekaterim težavam tehničnega značaja in zaradi pomanjkanja pepela (ker Elektrarna Trbovlje zaradi zadostnih količin vode precej časa ni obratovala). Zidaki iz elektrofiltrskega pepela, ki jih izdeluje Tovarna zidakov v Trbovljah, imajo vse potrebne tehnične lastnosti in jih je preizkusil Zavod za raziskavo materiala iz Ljubljane. Kljub temu pa se je v Trbovljah doslej le malo zidalo s temi zidaki, čeprav vsa dejstva govore v prid gradnjam z zidaki iz elektrofiltrskega pepela. Zato bi bilo prav, da gradbeniki spreminjajo svoje mnenje in da tudi Trbovličanom prikažejo vse prednosti takih gradenj.

V Tovarni zidakov mislijo že na povečanje proizvodnje, ker menijo, da bodo lahko le tako konkurenčni z ostalimi tovrstnimi tovarni in da bodo lahko tudi še vnaprej znižali ceno zidakom.

Dom v Gorah vas vabi!

Planinsko društvo Dol pri Hrastniku bo praznovalo 20. avgusta t. l. v počastitev dvajsetletnice vstaje in desetletnice društvenega delovanja z otvoritvijo novega planinskega doma v Gorah in s partizanskim mitingom borcev hrastniške občine.

Sporod: ob 9. uri zjutraj sprejem gostov; ob 9,30 sprejem partizanskih patrulj; ob 10. uri slavnostni govor, otvoritev planinskega doma in odkritje spominske plošče. Zaključuje bogat srečolov s planinskim rajanjem. Prijatelji prirode vabljeno!

»SREČNI SMO! DRUGO LETO NA SVIDENJE!«

Dobrodošli med nami!

»Srečen sem, da sem spet v svoji stari domovini, med znanci, prijatelji in da zopet gledam slovensko zemljo. Lahko si mislite, kako se dobro počutim in kako sem vesel, ko govorim z ljudmi, ki imajo nasmejan in veder obraz.«

Ko sem odšel v tujino s tre buhom za kruhom kot 22-letni mladenič, sem videl okrog sebe zagrenjene in zamišljene obraze. Vsakdo je pač mislil na jutrišnji dan. In ko gledam sedaj po 36. letih vesele in zadovoljne ljudi, sem tudi sam srečen. Mladim ljudem zdaj uživajo tople objeme svoje domovine, ki jim nudijo vse, kar potrebujejo. To nam ni bilo dano!

Vesel sem, ko vidim nove šole in ko ugotovljam, da je omogočeno šolanje prav vsakemu. Preje tega ni bilo. Gledam nove ceste, stavbe in tovarne in se ne morem načuditi, da se je v tako kratkem času podoba dežele silno spremenila. In kar je najvažnejše: kruha je za vse dosti, je poudaril rojak Franc Cebin iz Homburga v Zahodni Nemčiji, ki je tudi letos, kot vsako leto doslej, organiziral in vodil transport slovenskih izseljencev. »Upam, da se bomo drugo leto zopet videli in da bo med nami kak mlajši organizator transporta«, je še hudomušno dodal 78-

»Stari očka, ali bova zaplesala?« je vprašala mala Carole rojaka Berceja

Izseljenski parlament na četrtkovni prireditvi: rojaki Berce (Francija), Cebin (Nemčija) in Planinškova (ZDA) a predsednikom podružnice SIM Trbovlje Toneom Kukovic in reporterjem RTV Ljubljana Ernestom Petrinom

Zbrane rojake je v imenu trbovliške podružnice Slovenske izseljenske matice pozdravil njen predsednik Tone Kukovič, ki je med drugim dejal v pozdravu tudi tole: »Letošnja prireditve je po svoji vsebini dobila tudi pomembnejši značaj. V prvi vrsti je prirejena v letu, ko jugoslovanski narodi praznujejo pomembno in slavno zgodovinsko obletnico — 20-letnico pričetka oborožene vstaje zoper okupatorja in pričetka ljudske revolucije. Po drugi strani pa praznuje naša organizacija — Slovenska izseljenska matica — 10-letnico obstoja in uspešnega delovanja na polju vzdrževanja in pospeševanja stikov z našimi izseljenskiimi organizacijami na tujem ter seznanjanja slovenske in jugoslovanske javnosti z delom in življenjem slovenskih izseljencev.«

Podpredsednica Slovenske izseljenske matice, tovarišica Zima Vrščak, je pa v krajšem nagovoru poudarila rojakom, da smo srečni, ker so spet med nami, da lahko vidijo napredek, ki smo ga dosegli v novi domovini, ker je minil čas izkoriščanja sloveka po sloveku.

Za veselo razpoloženje so skrbeli »Veseli rudarji« z duetom. Markomomu so se zalesketale solze v očeh, ko je poslušal stare pesmi in viže, ki so ga spominjale na mlada leta, ko mu je bila lepa domača pesem edina tolažba in upanje na boljše, lepše življenje.

Spomin je odplaval daleč v preteklost. Maloprej vesel in razigran obraz je postal otočen, preje mehke in nasmejane črte obraza so postale trde, resne. S tihim, otočnim glasom, ki ko da bi obtoževal, je rojak Ivan Berce, ki živi že 32 let v Pas de Callasu v Severni Franciji, pripovedoval:

»Moja življenjska zgodba je podobna zgodbam ostalih izseljencev. Naša, moja Selška dolina, ni bila v mladih letih tako revna, toda boriti smo se morali za kruh. Dela ni bilo, doma pa je bilo dosti lačnih ust. Komaj si odrasli in namesto, da bi šel v šole, da bi se veselil življenja, da bi užival v brezskrbnih otroških letih, si že moral spoznati

Rojaki iz številnih evropskih držav in iz ZDA na prireditvi v domu Svobode v Zgornjih Trbovljah

trpljenje in grenkobo življenja — kot da bi ti bil v tujini pečal lakote in revščine. Velikokrat sem se spraševal ZAKAJ? Odgovor sem kmalu našel GOSPOD IN REVEZI!

Odšel sem v tujino. Prebival in mučil sem se. Imel sem svoj vsakdanji kruh, toda čutil sem hlad tuje dežele, kajti objem matere ni tako gorak kot objem matere, pa čeprav je le-ta revna, ona druga pa bogata.

Poročil sem se in vzgajal otroke ter jim govoril o lepi, sončni in gorati domovini. Pravi sem jim o bistrih, čemurjih, gorskih vodah, o zelenih gozdovih in travnikih, o valovanju ajde, čumenju smrek in o naših ljudeh. Naučili so se slovenski in potem smo skupno prepevali lepe slovenske pesmi. In vedno, kadar smo peli ali kadar sem pravil otrokom o svojem kraju, se mi je zarisalo oko. DOMOVINA JE DOMOVINA!

Vleklo in vleklo me je, da bi spet videl star domači kraj, stare znanice in prijatelje, da bi se sam prepričal o tem, kar so mi pisali. Po letu 1954, ko sem prvič obiskal staro domovino pa do danes sem bil že štirikrat tu. In

vsakokrat ko pridem na obisk, sem srečnejši. Spremenila se je podoba: nove tovarne, ceste, lepota mesta, nove šole — SREČNI IN ZADOVOLJNI LJUDJE. Sreče začetni mladost, nov utrip življenja. Najsrečnejši pa sem danes, ko imam poleg sebe tudi vnuka, ki zna oboje slovensko. Navdušena sta nad lepotami Slovenije. Obiskali smo že več slovenskih krajev.«

Obraz se mu je razjasnil in z božajočim pogledom je gledal na vnuka; češ, tudi ta dva naj spoznata mojo deželo in naj bosta srečna skupaj z menoj.

Majhna, komaj 7-letna Carole, ga je prišla za roko in dejala: »Stari ata, greva plesat!«. Zasmel se je: »Kaj bi bil žalosten. Vidim, da je mračen del življenja naših ljudi za nami, pri Vas so pa vsi srečni.«

Na posebno vižo polke sta potem zaplesala tudi stari oče in vnukinja.

»Veseli rudarji« so izvajali iz svojih glasbil prijetne stare domače viže. Plesni prostor je bil polno zaseden. Rojaki so se predali prijetnemu tovariškemu večeru. Oglasila se je pesem. Sečel se jim je pridružil. Le-

pa stara pesem je napolnila dvorano in vzbudila v srcih srečo. Potem so obujali spomine in se smejali mladostnim vragolijam, prvim majskim dnem sreče. Otroci so poslušali pripovedovanja starih očetov in starih mam. Vzdihovali so se polni kozarec. Nazdravljale se je na srečo, za boljše, srečnejše dni.

Predsednica Slovenske ženske zveze iz Julietta v Združenih državah Amerike, Ema Planinšek, je Trbovličanka. Letos je prišla po 40 letih na obisk v staro domovino in se ni mogla načuditi napredku ki so ga v tem času doživele Trbovlje.

Med rojaki, ki so obiskali prireditve za izseljence v Trbovljah, pa je bila Jenny Troha iz Barbartona v ZDA, ki je prišla na obisk v Slovenijo skupino slovenskih rojakov, za katere je organiziral obisk najstarejši slovenski delavski list »Glas naroda«.

Dolgo v noč smo bili še skupaj. Oh slovesu pa smo si zaključili: »Srečni smo! Drugo leto nasvidenje!«

Reporter: Janez Savšek
Fotoreporter: Milan Cerinšek

Najlepše želje za prihodnje

V dvorano so se začeli prvi glasovi »Delavske pesni«, luči so se ugasi in petje jubilarov se je čudovito zilo z okoljem. Zagor-

Krvodajalska akcija v Hrastniku

V dneh 16., 17. in 18. avgusta bo v Hrastniku krvodajalska akcija. Občinski odbor Rdečega križa je ob sodelovanju z ObSS začel s pripravami in popisom prostovoljnih krvodajalcev. Po dosedanjih poročilih bo Stokladna dala 280, Rudnik 300, Kemična tovarna 50, Radeče skupno z Zidanim mostom 250 ter ostale dejavnosti 100 krvodajalcev — prostovoljcev. Če bodo te številke realizirane, bo plan dosežen.

Ker so pa potrebe po krvi vsak dan večje, bi želeli število krvodajalcev povečati. Zato vabimo Hrastničane, da se nam v tej plemeniti akciji pridružijo.

V. P.

Izpiti za mopediste v Trbovljah

Janez Hribar iz Semnika nas sprašuje, kdaj so izpiti za mopediste v Trbovljah, ker bi rad takoj opravil tak izpit.

Izpiti za mopediste so v Trbovljah pri AMD vsak petek dopoldan od 8. do 11. ure in popoldan od 15. do 17. ure. Oglasiti se je treba v društveni pisarni na trgu F. Fakina v Trbovljah (pri domu Svobode II).

Našli so svoj kotichek

Da bi se lahko umaknili vsakodnevni življavi v svojem naselju, so si upokojenci Zabajka in Gvide v Trbovljah uredili prijeten kotichek — pravzaprav park upokojencev. Vsak dan se zbere tamkaj 20 do 30 upokojencev, ki prebijejo popoldne v tišini in prijetni senci dreves. Čas si pa krajšajo z igranjem kart. Tako igrajo ali pa se pogovarjajo in zabavajo z vsem mogočim. Na ta način so tudi oni našli svoj prijeten kotichek.

Obiskal sem jih v njihovem »stari« kot sami pravijo svojem parku. Čeprav je bila ura šele štiri popoldne in je vladala neznosna vročina, sem našel tu nad trideset upokojencev, ki so se hladili pod krošnjami akacij. Pogovor je teklo. Povprašal sem jih, kdo je dal idejo za ureditev tega parka. Povedali so mi, da se je prvi spomnil tega upokojenec Rudi Vidmar. Priporočeval je:

Trboveljski upokojenci z gosti ob otvoritvi parka

— Na nasipe smo hodili nabirati premog. Po navadi smo počivali pod zvrčalcem. Usedli smo se na drevesne šote in premljevali vsakodnevne novice in zanimivosti. Na štorih kajpak ni bilo udobno, zato smo si lani postavili mizo in klop. Toda čez zimo nam je nekdo vse odnesel.

Jaka Stepišek, Martin Sluga in še nekateri drugi smo začeli letos očistiti akacijev gaj. Kmalu so prišli tudi drugi upokojenci in delo je šlo hitro

jani, ki so skoraj do kraja napolnili veliko dvorano Delavskega doma, so prisluhnili temu petju. 18 pesmi se je zvrstilo v celovečernem sporedu. 15 jih je zapel 29-članski moški pevski zbor Svobode Zagorje, ki je slavil 40-letnico obstoja, 3 pa sekstet tega zbora. Na programu so bile pesmi Sivica, Kuharja, Simonitija, Mihelčiča, Ulage, Jereba, Vračka, Hafnerja, Gotovca, Adamiča in Gregorica ter dalmatinska in furlanska narodna. Ubrano in doživeto petje je navdušilo poslušalce, ki so po vsaki zapeti pesmi nagradili jubilarne z dolgotrajnim ploskanjem.

Pred nastopom je bila krajša slovesnost, ki jo je začel predsednik občinskega Sveta Svobode in prosvetnih društev Zagorje, Franc Koprivšek. Potem je član izvršnega odbora občinskega odbora SZDL Slavko Ajtič orisal dogodke okrog 9. avgusta 1941 in uspehe 20-letnega dela v svobodni domovini; govoril je pa tudi o jubileju zagorskih pevcov in o bogati revolucionarni zgodovini zagorskih pevcov od 1921. leta dalje.

Zatem so pa zastopniki okrajnega Sveta Svobode Ljubljana, občinskega Sveta Svobode Domžale, upravnega odbora in pevskega zbora Svobode France Mencinger iz Slovenskega Javornika, Zarje iz Trbovelj, Svobode II iz Hrastnika, občinskega Sveta Svobode Zagorje, občinskega Sveta Svobode Velenje in pevskega zbora oLški glas Svobode Kisovec-Loke čestita.

izpod rok. Postavili smo dve klopi in mizil ter lepo očistili prostor. Šeasoma je pa začelo prihajati vedno več upokojencev, tako da je bilo miz in klopi premalo. Trboveljski rudnik nam je dal nekaj desk in kolov, tako da smo lahko postavili še več miz in klopi. Zberemo se tukaj dopoldne in popoldne, vržemo po malem karte ali pa poklepčemo — in dan mine. Dobili smo svoj kotichek, kjer imamo mir. — Tako je končal.

In res. Brez ropota, otroškega življenja in prepiranja. Ozrl sem se: približno tristo kvadratnih metrov prostora so stari ljudje lepo očistili. Pod akacijami stoji že enajst miz. Polovica teh je bila zasedena. Dve skupini upokojencev sta igrali karte, ostali so se pa pogovarjali. Uredili so tudi prostor za balinanje, v načrtu pa imajo še ureditev malega otroškega igrišča. Nameravajo tudi napeljati vodo z Dobrne. Veselijo se že, da bodo že letos lahko postavili barako, ki jim jo je obljubil trboveljski rudnik. V njej bodo uredili sobo za igranje ter sobo za popravilne orodja.

Na akcijah sem opazil raznobarvne trakove in vprašujoče poglede.

— Veste, to je pa ostalo od naše veselice meseca julija, ko smo odprli naš park — so mi pojasnili. — Zbralo se nas je nad dve sto petdeset ljudi. K nam prihajajo tudi upokojenci z naselja na III. etaji, s Terezije, Ribnika in vseh okoliških naselij. Oglušajo se pa tudi že kandidati za upokojitev. Veseli smo, žal nam je samo, da Društvo upokojencev kaže tako malo zanimanja za naše delo. Od Socialistične zveze smo dobili pet tisoč dinarjev in tudi tovariš Borštner (predsednik SZDL Trbovlje) nas je že obiskal — so mi ponosno povedali.

Z velikim zadovoljstvom so mi pripovedovali o opravljenem delu. Sam sem jih občudoval, kajti dela, ki so jih opravili, niso majhna. Glavno pa je — našli so svoj kotichek. Jas

Zagorski pevci so pa pripravili sopke tudi za dirigente zbora, ki so vodili zbor po osvoboditvi, in to za Nika Skrabarja, Franca Riterja, Jerneja Habjančiča in Avgusta Pirsra, žal pa se niso vsi udeležili koncerta. Zraven tega so pa izročili 19 pevcem priznanje za dolgotrajno delo v zboru, od tega petim (Albinu Majdiču, Ivanu Vidicu, Ivanu Pintarju, Ignacu Drnovšku in Rudiju Kosu) za delo v zboru še izpred druge svetovne vojne.

Pevci zagorskega delavskega-prosvetnega društva Svoboda, ki so letos slavili 40-letnico, so s slavnostnim koncertom dostojno počastili ta praznik. Priznanje, ki so ga izročili Zagorjani na koncertu, pa naj bo pevcem vzpodbuda za doseg še večjih uspehov.

Zboru želimo ob 40-letnici, da bi v svoj krog pritegnil še več pevcov in da bi se naprej prepeval lepe narodne, borbene in umetne pesmi ter nadaljeval s svetlimi tradicijami. (ma)

Moški pevski zbor DFB »Svoboda« Zagorje ob jubileju, 3. avg. 1961

Foto: Vlado Benko

Ugodno razvit smisel za kolektivnost

(Po razgovoru s predsednikom komisije za družbeno upravljanje pri Obo SZDL Hrastnik, tov. Tonetom Klemenom)

Družbeno upravljanje ima v hrastniški občini zelo ugodne pogoje predvsem zaradi goste naseljenosti, močnega gospodarstva in razvitih drugih služb. Nedvomno daje to delavsko področje z naravo skupnega dela prebivalstvu smisel za kolektivnost, kar je za razvoj družbenega upravljanja zelo pomembno. Od tod torej izhajajo uspehi in afirmacija družbenega upravljanja zlasti v gospodarstvu, kjer je delavsko upravljanje že zelo utrjeno in ima tudi že znatno tradicijo. Za nekatere druge oblike družbenega upravljanja, kamor lahko uvrstimo stanovanjske skupnosti, šolske odbore in krajevne odbore, lahko rečemo da so nekatere skupine prebivalcev ob uvedbi nekoliko izmenadile. Zlasti za stanovanjske skupnosti je značilno, da smo pred prvimi vidnejšimi uspehi imeli veliko razprav, posvetovanj, seminarjev in celo ekskurzij v druga mesta, preden smo povsem doumeli pomembnost te oblike družbenega upravljanja. Pri krajevnih odborih smo bili nekoliko v zadregi zaradi pristojnosti, ki v začetku niso bile podprte z materialno osnovo. Šolski odbori pa dobivajo posebno veliko vlogo šole zdaj, ko je uvedeno samofinansiranje šol.

Za primer odličnega razvoja in velike vloge v svojem kraju lahko navedemo stanovanjske skupnosti v Radečah. Lahko rečemo, da v Radečah uresničuje prav stanovanjska skupnost domala vse pobude, ki jih dajejo družbene organizacije in zbori volivcev. Tako je bilo z rekonstrukcijo ceste v Radečah, obnovitvijo cestne razsvetljave, gradnjo šole, gradnjo športnega stadiona, ustanovitvijo niza servisnih delavnic in servisov, lepševanjem mesta in podobno. Tudi obratni vpliv stanovanjske skupnosti lahko čutimo: zbori volivcev so po uveljavitvi stanovanjske skupnosti v Radečah znatno močnejše obiskani kot prej in razprave na njih so očitno živahnješe z močnim pečatom prizadevnosti. Na ta način je stanovanjska skupnost uspešna angažirala sredstva iz vseh virov, ki so v kraju možni, to pa zato, ker skrbijo za vse interese, ki jih je v kraju čutili.

Tudi stanovanjska skupnost v Hrastniku oživlja, ustanavlja servise, se zavzema za zbiranje sredstev za gradnjo igrišč, prevzela je otroške ustanove in podobno, vendar doslej še ni uspela dobiti tako močnega krajevnega pomena kot v Radečah. Nasprotno pa stanovanjska skupnost v Zidanem mostu še ni našla samostojnega poseganja v življenje in kaže

nagnjenje le v iskanju pomoči od drugih.

Ob krajevnih odborih je bilo dokaj časa precej zadrege. Toda potem, ko je bilo sklenjeno, da letos dobijo ti odbori okrog 7 milijonov din samo iz občinskega proračuna, ob tem pa še sredstva iz drugih virov, je zagotovljena možnost učinkovitega uveljavljanja tudi teh skupnosti. Hkrati s

tem ukrepom pa so sledili tudi drugi. Zlasti pomembno je to, da so zbori volivcev razrešili neaktivne člane krajevnih odborov in jih zamenjali z drugimi. Na novo so vključeni v krajevne odbore predvsem tovariši iz vrst mladine in žena, katere smo doslej v teh odborih pogrešali. Za člane krajevnih odborov pa so bili pripravljani tudi seminarji.

Posebno pomembno mesto pa imajo v našem družbenem dogajanju zbori volivcev. V vseh forumih občine je bilo ugotovljeno, da so bila mnoga važna vprašanja, ki so bila primerna za referendum, reševana v zelo ozkem krogu. V delu z volivci je potrebno odpraviti formaliteto. Na zborih je potrebno volivcem predložiti življenjsko pomembne probleme živo in jasno in v čim krajši obliki, da ne bo širokih in splošnih obravnavanj, ki volivce odbijajo. — K takšnemu načinu dela se usmerjajo v hrastniški občini s posebnim namenom, da vsa vprašanja, ki se volivcem neposredno tičejo in so tudi sicer pomembna za razvoj komunne, obravnavajo z referendami. Na način zgodbenega podajanja bodo izdali v krat-

kem tudi bilten, katerega prva številka je v začetku leta že izšla, a je namenjen izključno volivcem pred njihovimi zbori.

Ostali obliki družbenega upravljanja, kot so hišni svet, šolski odbori, potrošniški svet in tako dalje, bo komisija za družbeno upravljanje še posvetila svojo pozornost v letošnjem letu. — Posebno posvetovanje bo o potrošniških svetih septembra, menda še prej pa o trenutno zelo aktualnem vprašanju šolskih odborov — družbenem upravljanju v šolah.

V splošnem lahko ugotovimo, da je v hrastniški občini predvsem občinski odbor Socialistične zveze posvetil vprašanju družbenega upravljanja veliko pozornost že vsa leta, odkar so posamezne oblike družbenega upravljanja nastale. Zadnje čase pa se je močno povečala aktivnost občinskega sindikalnega sveta tudi na področju družbenega upravljanja. — Kaže tudi, da bo posega v dogajanje nadalje mladinska organizacija, tako da je razvoj družbenega upravljanja v hrastniški občini zagotovljen še nadaljnji večji uspeh. or

Bralci nam pišejo

NAMESTO 15 LE 5 EKONOMSKIH ENOT

V Papirnici v Radečah so v prvotnih razpravah nameravali ustanoviti 15 ekonomskih enot. Po zadnjih analizah je dovolj le 5 ekonomskih enot. Delavsko upravljanje bodo v skladu s tem decentralizirali tako, da bodo ustanovili prav toliko obratnih delavskih svetov. Pravilnikov o delitvi dohodka še niso sprejeli, pač pa so izvolili komisijo, ki bo pripravila osnutke pravilnikov. Sedanjim spremembam v gospodarjenju bodo prilagodili tudi organizacijo Zveze komunistov, ki ima zdaj aktivne v Svobodi, TVD Partizan, mladinskem aktivu in delavskem svetu, tako da bodo ko-

munisti organizirani tudi v smislu skrbni za dejavnost ekonomskih enot.

RAZVITA KOMUNALNA DEJAVNOST

Na tem področju razpravljajo o generalnem popravilu ceste Njivice — Zebnik v dolžini 5 km. To cesto nameravajo popraviti v petih letih. Sredstva bodo dobili delno iz gozdnega sklada, občinskega prispevka in samoprispevka. Del ceste je že urejen. Skupna vrednost del bo 8 milijonov dinarjev. Na Zebniku in v Močlinem so se odločili za gradnjo vodovoda. S prostovoljnimi delom bodo znižali predračunsko vrednost gradnje za polovico. Razen tega nameravajo zgraditi tudi dvorano za potrebe krajevnega odbora in Socialistične zveze. S tem nameravajo ustvariti pogoje za klubsko življenje tudi v tem kraju. — Sredstev za to gradnjo še niso zagotovili.

SEJA ZBORA PROIZVAJALCEV OBLO ZAGORJE

Danes bo zasedal zbor proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi in razpravljati o izvršitvi proizvodnih planov in finančne realizacije gospodarskih organizacij za prvo polletje 1961 in o pravilnikih o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov gospodarskih organizacij. (ma)

Nov Fiat 600 D

Stari in močno izrabljeni vozni park že dolgo ni več ustrezal potrebam AMD Trbovlje. Stari vozili SKODA in OPEL-KAPITAN sta bili namreč več v popravilu kot pa v uporabi. Velikokrat se je pripetilo, da tečajniki niso mogli dobiti ustreznega znanja v praktični vožnji, ker sta bili obe vozili največkrat pokvarjeni. Zato je Avto-moto društvo v Trbovljah te dni kupilo nov FIAT 600 D, na katerem se bodo bodoči vozniki lahko neovirano učili ter pridobivali znanje za praktično vožnjo. J. S.

Priloge za občne zборе

Na plenumu občinskega sveta Svobode in prosvetnih društev občine Hrastnik so razpravljali o pripravah na občne zборе Svobode in prosvetnih društev. Občni zbori posameznih društev bodo v avgustu in septembru, občinskega

sveta Svoboda pa v mesecu oktobru. Kljub temu, da je čas za sklicevanje občnih zborov neprimeren in je bojazan, da bo na istih slabša udeležba, so s predlogom okrajnega sveta Svobode in prosvetnih društev, da je treba občne zборе čimprej izvesti, v celoti strinjali, saj bo izvedba letnih temeljita priprava na novo sezono.

Strnjena politična šola v Hrastniku

Na skupni seji kadrovske komisije občinskega komiteja ZK, občinskega odbora SZDL, občinskega sindikalnega sveta in občinskega komiteja LMS so razpravljali o kadrovanju v VPS, ki mora biti temeljitost in kadrovanja v preteklem letu. Dogovorili so se, da bo politična šola strnjena, in bo po predvidevanjih trajala 6 tednov, pričela pa bi z delom 1. decembra 1961. UO podjetij bo predlagano, da vsem slušateljem odobrijo dopust, ker se bodo le tako lahko popolnoma posvetili študiju. Politična šola naj bi sprejela 40-45 slušateljev, ki jih naj izbere občinski komitej ZK na predlog kadrovske komisije in na predhodnim soglasjem posameznikov.

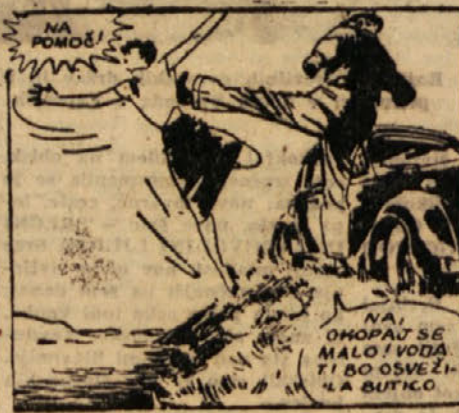
Televizor na Svibnem

Prosvetno društvo Svibno je prejelo od občinskega sveta Svobode in prosvetnih društev občine Hrastnik televizijski sprejemnik, ki bo služil vsem organizacijam in društvom v kraju. Na skupnem sestanku odbora SZDL, LMS in prosvetnega društva se bodo pogovorili o organizaciji klubskega življenja, ki se bo začelo razvijati ob televizorju. —ak

8 milijonov din prometa mesečno

Samopostrežna trgovina veletrgovine »Prehrana« iz Ljubljane na Cesti 9. avgusta v Zagorju kaže že zdaj vse prednosti samopostrežnih trgovin. Čeprav je površina prodajnega prostora sorazmerno majhna, je pa mogoče dobiti precej več blaga kot v starih klasičnih trgovinah. To se še najbolj odraža na prometu te samopostrežne trgovine, ki znaša okrog 8 milijonov dinarjev mesečno. Vse kaže, da so zagorske gospodinjice zelo zadovoljne s samopostrežno trgovino, saj lahko dobijo v njej od jutra do večera vse prehranske proizvode, ki jih potrebujejo.

VOHUN NA LETALIŠČU

Mali oglasi

Oddam neopremljeno sobo v centru Trbovlj 2 dijakinjama. Dom in vrt 35.

PREKLIC
Franjo Erjavec, ml., rudar, Trbovlje, Suštarjeva 26, preklicujem neresnične trditve o Mariji Perša, gospodini, Trbovlje, Suštarjeva 26 in jih obžalujem ter se ji zahvaljujem za umik zasebne tožbe.

PREKLIC
Preklicujem, kar sem govorila o Francu Rusu, Trbovlje, Rudarska 7a. — Zofij Oprešnik, Trbovlje, Loke 30.

ZAHVALA

Ob smrti naše mame

ANTONIJE BERAJS

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se spremenili na njeni zadnji poti. Enako se zahvaljujemo gasilec in pacientkam bolnišnice, sobe 35, za venco.

Zalujoča sinova Rajko in Milan ter sorodstvo

Trbovlje, 9. avgusta 1961

KINO

»Delavski dom« v Trbovljah: 17. avgusta madžarski film LJUBEZEN NA RAZPOTJU; 18.-21. avgusta francoski barvni CS film NADZOROVANA LJUBEZEN; 22.-24. avgusta češki film VISJI PRINCIP.

»Svoboda« v Trbovlje II.: 19.-21. avgusta nemški film PREDSONČNIC ZATONOM; 22. in 23. avg. franc. VV film MAJGRETT POSTAVLJA ZANKO. Predstave ob 18. in 20. uri.

»Svoboda« v Završju: 17. avgusta italijanski film SIROMASNI ALI LEPI; 25.-28. avgusta italijanski film LEPE ALI SIROMASNE.

»Svoboda II.« v Hrastniku: 17. avgusta italijanski film KOCIJA SANJ; 19.-21. avgusta amer. barv. CS film POLETNE ZGODE; 23.-24. avgusta poljski glasbeni film LOCITEV.

GIBANJE PROBUVALSTVA

TRBOVLJE

Rojstva: Pavla Obreza, Zagorje hčerko; Ana Juvan, Zagorje — sina; Terezija Herek, Hrastnik — sina; Terezija Napret, Hrastnik — sina; Katarina Teraž, Zagorje — sina.

Poroke: Andrija Miklavc, rudar, Izola in Eltrida Rudolf, bolničarka, Izola; Vujadin Smiljanič, skla-

dišnik, Ostrovo — Vinkovci in Ivanka Vrhovnik, prodajalka, Trbovlje.

Smrti: Antonija Beravs, rojena Felician, upokojenka, Trbovlje — stara 63 let; Franciška Eberline, rojena Bočko, gospodinja, Trbovlje — stara 57 let; Karel Sotlar, učitelj, Trbovlje — star 51 let.

HRASTNIK

Rojstvo (na domu) ni bilo. Poroke: Vinko Pečnik, uslužbenec, Celje — Cankarjeva 1/I in Ljudmila Brezovšek, učiteljica, Celje 67.

Smrti: Leopold Lončarič, strelni mojster, Marno 4 — star 37 let

BREZICE

Rojstva: Rozalija Medvešek, Videm-Krško — hčerko; Slavka Slavnik, Trnje 18 — sina; Vida Kežman, Dobova 57 — hčerko; Danica Hotko, Vukovo selo 26 — hčerko; Zofija Arnsšek, Videm-Krško — sina; Danica Zavišek, Dramlje 3 — sina; Justina Pribožič, Videm-Krško — sina; Antonija Urek Stara vas 13 — sina; Vekoslava Travnika, Brezovica 42 — sina.

Poroke: Ivan Slopešek, traktorist, Brezina 57 in Ivana Čizel, kuh. pomočnica, Brezina 57; Ivan Bogovič, eklatičnik, Vrhje 56 in Rozalija Uršič, gospodinja, pomočnica, Videm-Krško.

Smrti ni bilo.

RADIO

ČETRTEK, 17. avgusta 1961

9.00 Naš zvočni magazin; 11.35 Od polke do rumbe; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Viktor Repšek: Krompir kot industrijska rastlina; 12.25 Pet pevcev — pet popev; 12.40 Domači napevi iz pod zelenega Pohorja; 14.05 Radij poslušate; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.20 Veliki prizori iz Kneza Igorja in Pikove dame; 17.30 Turistična oddaja; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 22.15 Plesan glasba.

PETEK, 18. avgusta 1961

8.05 Glasba ob delu; 10.15 Z melodijami ob obalah južnih morij; 12.00 Dalmatinske narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — Nada Ristič: Analiza proizvodnih stroškov za mleko; 12.25 Melodije za opoldne; 13.30 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starčiča; 14.35 Popevke na tekočem traku; 16.00 Sportni tehnik; 18.15 »Pot po vrsti Španiji«; 20.00 Zabavni orkester David Rose; 20.15 Tedenski znanstveni pregled; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 19. avgusta 1961

8.50 Hammond orgle; 10.15 Sprejemnikom na dopust; 12.00 Slovenske narodne poje Marija Gazvoda, spremlja Avgust Stanek; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Maček: Kakšne so izgube

zaradi koruzne buľave smeti; 14.00 Trideset minut z orkestrom Jackie Gleason; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Humoreska tega tedna — V. Azov; Pestunja; 16.20 Majhni ansambli; 17.15 Pevka Gabi Novak; 17.30 Po kinu se dobimo; 18.45 Okno v svet; 20.00 Domače melodije za sobotni večer; 21.05 Melodije za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 20. avgusta 1961

7.35 Vrtimo ploščo za ploščo; 8.00 Mladinska radijska igra — Aleksander Maročič: Tatirska kavka pionirja Slavka; 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden; 10.00 Se pomnite, tovariši... Andrej Pagon Ogarev: Prvi partizani na Primorskem; 10.30 Revija domačih polk in valčkov; 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo koncert pri vas doma; 14.15 Naši jo — I; 13.30 Za našo vas; 13.50 poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II; 16.00 Igramo za vas; 17.00 Sportno popoldne; 20.00 Zabavni zvoki za vse; 21.00 Sportna poročila.

PONEDELJEK, 21. avgusta 1961

8.45 Ansambel Mojmirja Sepe; 10.15 Zvočna mavrica; 12.00 »Dobri znanci« iz Celja nastopajo; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Milan Rovin: Ugotovitve inšpekcijske službe o izvajanju poletnih akcij varstva rastlin; 12.25 Melodije za opoldne; 13.30 Slovenske narodne v različnih izvedbah; 14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — Od Triglava do Ohrida; 16.20 Motestrski instrumentalisti in pevci; 17.15 Soferjem na poti; 18.45 S knjižnega trga; 20.00 Ponedeljkova panorama zabavnih melodij.

TOREK, 22. avgusta 1961

8.20 Oddaja za otroke; 9.00 Zvoki za prijetno razvedrilo; 11.00 Zagrebški jazz kvartet; 12.00 Veseli hrbovci igrajo in pojo; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Ciril Jenko: Vzgoja in sečnja dreve v poplavljenem področju; 12.25 Melodije za opoldne; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.20 Melodije za oddih in razvedrilo; 18.00 Človek in zdravje; 18.10 od plesišča do plesišča; 20.00 Poje zbor iz Dornberga pod vodstvom Ceneta Matičiča.

SREDA, 23. avgusta 1961

8.45 Pevci Ivo Robić; 11.00 Popevke se vrstijo; 12.00 Dalmatinske narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — Jože Spennig: Izbor in pridelovanje oljnih rastlin; 12.25 Melodije za opoldne; 13.30 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starčiča; 14.40 Slovenske narodne pesmi poje Marijona komorni zbor p. v. Raika Sikoska; 16.20 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Hitri prsti; 18.45 Sport in športniki; 20.00 Majhna prodajalna s popevkami in zabavnimi melodijami; 22.15 Zaplešite z nami!

cene uslugam v gospodinjstvu. Razen tega se omenjam, da nisimo nikdar neupravičeno zviševali cen in smo se glede tega vprašanja vsakokrat predhodno posvetovali z odgovornimi organi ObLO Hrastnik.

Zolja našega kolektiva je, da bi se pisci člankov v bodoče poprej o zadevi informirali pri našem podjetju, ker smo vsakemu gostu oz. potrošniku vedno pripravljeno dati na vpogled vse naše knjige. Na tak način bo delo kolektiva vedno objektivno ocenjeno.

Stane Straus

Letovanje zagorskih otrok

Bohinj - Koper

Ob Bohinjskem jezeru stoji na vsakoletnem tabornem prostoru (camping št. 3) lepo urejen tabor že od 11. julija. Postavila ga je ekipa zagorskih tabornikov odreda »Crnih krtov«.

V Bohinju so od 11. do 31. julija letovali otroci, ki so bili odbrani za zdravstveno kolonijo. Kot smo zvedeli pri podpredsedniku komisije za poletniška letovanja v DPM v Zagorju, tov. Karlu Pirnatu, je prva izmena, v kateri je bilo 125 otrok in je bila po zdravniku dohodna za morje, letovalo v Kopru od 4. do 24. julija. Druga izmena otrok za morje je pa odšla v Koper 24. julija in bo tam ostala do 13. avgusta.

Sredstva za letovanje teh otrok daje delno Okrajni zavod za socialno zavarovanje in ObLO Zagorje, ostalo pa plačajo starši sami. Za letovanje v zdravstveni koloniji v Kopru in v Bohinju morajo prispevati starši po svojih mesečnih prejemkih od 3000 do 6500 din.

Z letovanjem, ki ga prireja Društvo prijateljev mladine v Zagorju za zdravstveno šibke otroke, so lahko otroci in njihovi starši zadovoljni, saj imajo otroci dovolj časa za razvedrilo in se pod skrbnim vodstvom dobro počutijo na morskem ali pa na svežem gorjenjem zraku. Otroci se vedri in krepi vračajo s počitnic na svoj dom.

(rap)

V četrtek v Zagorju prijateljska košarka

V četrtek, 17. avgusta, bo s pričetkom ob 19. uri na košarkarskem igrišču v Zagorju prijateljska tekma med ligasim vrstami iz Domžal in domačega Proletarca.

Igralci Proletarca se že dalj časa pripravljajo pod večjo roko trenerja Dušana Remica in bomo lahko videli spet dobro košarko.

(ma)

Tedenski športni pregled

NASLOV PIONIRSKEGA PRVAKA V PLAVANJU ZA LETO 1961 OSVO-

JIL RUDAR

Rudar osvojil 8 prvih mest

V nedeljo, 13. avgusta, je bilo v Kranju republiško prvenstvo pionirjev v plavanju, ki se ga je udeležilo 150 pionir in pionirjev iz 12 slovenskih plavalnih klubov.

ZAGORSKI ŠPORTNIKI ZA OBCINSKI PRAZNIK

Kakor vsa zadnja leta, so tudi letos zagorski športniki zadnjo soboto in nedeljo s tekmovalci v košarki, rokometu in nogometu počastili 9. avgust — praznik občine Zagorje.

Košarka: Proletarec

V soboto so tekmovali košarkarji iz Most, Škofje Loke in domačega Proletarca. Kljub neugodnemu številu so domači igralci presenetili gledalce z odlično igro in premagali oba nasprotnika in osvojili prvo mesto.

Rezultati: Proletarec — Škofja Loka 49 : 40, Proletarec — Moste 52 : 40, Moste — Škofja Loka 52 : 26.

Rokomet: Krmelj

Rokometaši so tekmovali na igrišču zraven doma Partizana v nedeljo dopoldan. Nastopila so moštva iz Krmelja, Radeč, pripadnikov JLA — graditeljev Zasavske ceste in prireditelja — zagorskega Partizana. Končni vrsti red: 1. Krmelj, 2. Radeče, 3. Partizan Zagorje, 4. JLA — graditelji Zasavske ceste.

Nogomet: Slovan

Razumljivo je, da je vladalo največje zanimanje Zagorjanov za tekovanje v nogometu. Nastopala so moštva konseka-liga Slovana iz Ljubljane, Rudarja II iz Trbovlj, Kočevja, Svobode iz Klisovca ter Proletarca I in Proletarca II. V dopolnilnem delu predtekmovalni so bili doseženi naslednji rezultati: Proletarec I — Kočevje 1:0 (0:0), Rudar II — Svoboda 4:1 (3:0), Slovan — Proletarec II 12:0 (7:0).

V zaključnem delu tekmovalja so igrali nogometaši Slovana, Rudarja II in Proletarca. Gledalci so bili delno razočarani nad igro slovenskega konseka-liga Slovana, ki na tekmovalju v Zagorju ni pokazal več kot povprečen nogomet. Rezultati finalnega dela tekmovalja: Slovan — Proletarec I 2:0 (0:0), Proletarec — Rudar II 4:4 (2:3), Slovan — Rudar II 0:0.

Zmagovalna moštva so prejela v dar prehodne pokale.

(ma)

Na brzoturnirju šahovske sekcije SD Rudarja Trbovlje za prvenstvo v mesecu avgustu je sodelovalo 18 šahistov iz Zagorja, Hrastnika in Trbovlj. Zmagal je prvokategorijski Hinko Jazbec ml. Izgubil je partijo z Milenkovičem iz Hrastnika, remiziral z Jazbecem st. in Kranjcem, ostale partije pa dobil.

Končni vrstni red: 1. Jazbec ml. 14,5 točke; 2.-3. inž. Jože Drožič in Miro Stribar po 13,5; 4. Cveto Milenkovič 13; 5. Ivo Hribovič 11,5; 6. Franc Sušter 10,5 točke itd. Na šahovskem turnirju za prvenstvo Elektarne Trbovlje za leto 1961 je tekmovalo 16 šahistov iz tega kolektiva. Po zanimivih partijah je zmagal Andrej Taušič, ki je dosegel vseh možnih 15 točk, sledijo pa mu po vrsti Hinko Jazbec st., Ivan Kukovič, Franc Kos in ostali.

Na VII. šahovskem brzoturnirju v počastitev padlega narodnega heroja Jožeta Gregorčiča in v proslavo 20-letnice vstaje je v SPORT hotelu na Pokljuki igralo 140 šahistov.

V prvi skupini je med mojstri in kandidati zmagal mojster Bruno Parma s 7,5 točke pred velemojstrom Matanovičem, Cudemanom in Radičem. — V drugi skupini je v finalu zmagal Branko Grošek. V tej skupini je igral tudi Zasavčan Hinko Jazbec ml.

V tretji skupini je zmagal Mali iz Radovljice pred Zupancem in Mačkom, medtem ko je Hrastničan Sušter zasedel 4. mesto. V predtekmovalju je bil Jazbec st. iz Trbovlj tretji do četrta. Tudi Golob (Rudar Trb.), Zveplar, Kušar (Svob.) in Hrastnik: ter Bana in Klum iz Litije so se solidno uvrstili, čeprav niso prišli v finale.

Vajdič — 61.74 m

Na minulnem mednarodnem atletskem mitingu je atlet Rudarja Vajdič vrzel kopje 61,74 m. To je njegov najboljši met v letošnji sezoni.

Litijski strelci — prvodaialci

Strelci v litijski občini niso aktivni samo na svojem področju, temveč sodelujejo tudi na političnem, družbenem, gospodarskem in na ostalih področjih življenja. Ko je bila 25. in 26. p. m. v Litiji izvedena kvodajalska akcija, je oddala kri 43 strelcev, od teh 37 članov strelske družine »Usnjara« v Smartnem.

Za ponovno oddajo krvi dne 14. in 15. t. m. se je priglasilo spet preko 30 strelcev.

Zelimo, da litijske strelce pomenjajo tudi druge strelske družine.

To tekmovalje je pokazalo, da ima Rudar najboljši naraščaj, saj so njegovi tekmovalci zasedli kar 8 prvih mest. Med pionirkami je izstopila plavalna Rudarja, Marjetka Šrbarjeva, ki je osvojila dve prvi mesti: na 50 m hrbtno s časom 40,0 ter na 100 m hrtno, toda zaradi napačnega obrata je bila diskvalificirana. Med pionirji pa sta bila zelo dobra Tolar in Kuhar.

V ekimnem tekmovalju je zmagal Rudar pred Ljubljano in Triglavom.

Rezultati: pionirji: 200 m prosto: 1. Tolar (R) 2:49,4, 3. Kuhar (R) 2:55,7;

50 m metulček: 2. Kuhar (R) 39,8;

100 m metulček: 2. Kuhar (R) 1:32,7;

100 m hrtno: 2. Lukač (R) 1:33,8; 4×100 m prosto: 1. Rudar 5:26,3;

4×100 mešano: 1. Rudar 6:11,2; Pionirke — 50 m prosto: 1. Šrbar (R) 36,8; 200 m prosto: 2. Vodišek (R) 3:03,4;

100 m prsno: 1. Knez (R) 1:35,1, 2. Petrič (R) 1:35,5; 50 m hrtno: 1. Šrbar (R) 40,0 (nov pionirski rekord), 2. Golob (R) 43,0;

100 m hrtno: 1. Golob (R) 1:34,2, 2. Vodišek (R) 1:36,6;

4×100 m prosto: 1. Rudar 5:53,3. Izredno nadarjena plavalna Rudarja, Šrbarjeva, je postavila na 50 m hrtno nov pionirski rekord s časom 40,0 sekunde.

Končno stanje točk: 1. Rudar 227, 2. Ljubljana 159,3, 3. Triglav 115, slede pa Litija, Rudar (Velenje), Koper, Neptun, Domžale, Bled, Karmik ter ostali.

ek

Pred športnimi igrami papirničarjev

Športniki Papirnice Radeče se z vso resnostjo pripravljajo na športne igre papirničarjev, ki bodo letos v Vevčah od 24. do 27. tega meseca. Kljub temu, da so lani dosegli v teh igrah le 5. mesto, namesto 3. mesta, katero so pričakovali vsi udeleženci, da bo po kakovosti športnikov iz Radeč prišlo le-tom, pričakujejo, da bodo letos dosegli eno izmed prvih treh mest. V prihodnjem letu pa bodo športne igre papirničarjev v Radečah na novem športnem stadionu, ki ga gradijo v kraju z močno podporo tovarne prav v ta namen pospešeno.

TVD Partizan Papirnice Radeče, ki združuje v svojih vrstah tudi športnike izven podjetja, se je osredotočilo v teh tednih predvsem na priprave na športne igre papirničarjev. Sodelovali bodo nogometaši, odbojkaši, lahkootletci,

Plavalno prvenstvo LR Slovenije

V dneh 18., 19. in 20. avgusta bo v plavalnem bazenu PK »Rudar« slovensko plavalno prvenstvo za člani in članice. Dosele so se že prijavile naslednje ekipe: Ljubljana, Litija, Prešeren, Celuloza, Puzinar in domači Rudar.

Kresniški strelci premalo aktivni

Strelska družina »Apnarja« iz Kresnic je v letošnjem letu premalo delavna. Njeni člani trenirajo neorganizirano, tekmovalni sploh ne prirečajo, akoravno razpolagajo s sodobno urejenimi streliščem za zračno puško. Edino, kar so letos napravili, je bilo sodelovanje oziroma udeležba partizanskega pohoda na Janče. Strelska družina v Kresnicah bo morala spet zaživeti, da opraviči dočak, ki jo je prejela od občinskega strelskega odbora v Litiji.

R. D.

Strelci iz Gabrovke pomagajo tudi pionirski sekciji

Strelska družina v Gabrovki pri Litiji je kar delavna, saj njeni člani vsako nedeljo trenirajo za zračno puško. Tudi za pionirsko sekcijo, ki deluje na šoli, skrbi strelska družina, da deluje zadovoljivo. Strelskih tekmovalj z malokalibrsko puško se pa ti strelci upravičeno ne morejo udeleževati, ker nimajo v ta namen urejenega strelišča in tudi ne pušk, na kar bo treba še misliti.

R. D.

Košarkarski turnir v Rogaški Slatini

Prejšnjo nedeljo so v Rogaški Slatini slovensko odprli košarkarsko igrišče. Ob tej priliki so domačini organizirali košarkarski turnir, na katerem so sodelovali naslednja moštva: Maribor A, Maribor B, Velenje, Sočanje, Zalec, Rudar iz Trbovlj in Rogaška Slatina.

Rudar je bil prvak skupine, Maribor A je pa premagal vse tekme v drugi skupini. V finalni tekmi je ekipa Rudarja klonila proti Mariboru z rezultatom 42 : 54. Tretja je bila ekipa iz Sočanja, četrta pa Velenje, katerim sledijo ostali.

Prve štiri košarkarske skupine so dobile za nagrado lepe pokale v trajno last.

R. K.

ATLETSKI DVOROJ ZASAVJE: SAVINJSKA DOLINA

V soboto bo na stadionu Rudarja atletski dvorboj Zasavje: Savinjska dolina. Ekipa Savinjske doline bo okrepčena z znanimi atletski Kladivarja kot Narakson, Korbarjem in drugim.

šahisti, kegljači, strelci, plavalci in ekipa za namizni tenis. To so tekmovalci — člani, članice pa bodo tekmovali le v odbojki, namiznem tenisu, streljanju in atletiki.

Športniki iz Papirnice imajo trening po urniku, ki so ga sprejeli za ves teden razen za v soboto. V znamenju priprave na športne igre papirničarjev so imeli tudi prijateljske srečanja s športniki iz Papirnice Videm-Krško. V prejšnjem in tem mesecu so imeli prijateljska srečanja v Krškem in v Radečah. V Radečah so zmagali v odbojki in kegljanju športniki iz Papirnice Videm-Krško, v nogometu pa papirničarji iz Radeč. V srečanju v Krškem pa so zmagali v odbojki in nogometu športniki radeške tovarne, v šahu pa so v celoti zmagali šahisti iz Papirnice Videm-Krško.

V ostalih športnih disciplinah se pa srečujejo domača moštva.

or

PK »Rudar« tretji

V zadnjem četverboju v slovenski plavalni ligi, ki je bil v Ljubljani, se je pri številu točk vrnila napaka v škodo Celuloze. PDS je objavila po tem košeno lestvico slovenske plavalne lige: 1. Ljubljana 111,124, 2. Celuloza 85,980 in 3. Rudar 81,304 točke, slede Prešeren in Neptun. jas

Brvar v maratonu šesti

Na XVII. državnem atletskem prvenstvu v Ljubljani je v najtežji atletski disciplini — maratonu nastopil med devetimi tekmovalci tudi atlet Rudarja Brvar, ki je s časom 2:46:49,0 zasedel šesto mesto. To je vsekakor njegov najboljši uspeh, vpoštevajoč tako močno konkurenco.

ek

Bivic sedmi na Ljubelju

Na IX. tradicionalni mednarodni gonski dirki za »Nagrado Ljubelja« je v kategoriji motorjev do 175 cm nastopil tudi trboveljski vozač Mirko Bivic, član AMD Trbovlje. V močni konkurenci je zasedel kot drugi najhitrejši Jugoslovian v tej kategoriji sedmo mesto.

ek

Uspela turneja

Nogometaši Rudarja, ki so bili na enotedenski turneji po Avstriji, so se vrnili domov z zadovoljivim uspehom. V prvi tekmi so premagali Wietersdorf s 5:2, drugo tekmo so odigrali v sredo proti KAC iz Celovca 0:0, tretjo v soboto v Wolfsbergu pa so odločili v svojo korist z rezultatom 3:1 (1:1). Zadnjo, četrto tekmo, so odigrali v nedeljo v Beljaku. — Igralcem se je poznalo še sobotno srečanje. To tekmo so igrali neodločeno 4:4. Vsekakor je pa njihova turneja zadovoljiva, saj so iz štirih srečanj odnesli dve zmagi, dve tekmi pa so igrali neodločeno.

ek

Najboljši so strelci

»Usnjara« v Smartnem

V nedeljo, 6. tega meseca, so v Litiji izvedli občinsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško, na katerem je sodelovalo 27 tekmovalcev strelske družine »Usnjara« iz Smartna ter strelske družine Predilnice v Litiji. Strelski družini iz Kresnic in Gabrovke nista poslali tekmovalcev na to prvenstvo.

Na tej strelski prireditvi so se kvalificirali za nastop na okrajnem prvenstvu naslednji tekmovalci: Danijel Jug, Branko Pinjar, Viktor Pivovnik, Franci Jug, Jože Kocalj ml., Alojz Kumar in Rudi Derenčin — vsi člani strelske družine v Smartnem. R. D.

NAROČNIKOM V TRBOVLJAH

Ker nekateri naročniki iz Trbovlj raje plačajo naročnino osebno, jih obveščamo, da jo lahko plačajo v upravi našega lista (Trg revolucije 11, II. nadstropje, desno — stara graščina) še do konca meseca avgusta, ker bomo v septembru pobirali naročnino po pismonoših.

Uprava

Londonški dnevnik "Evening News" je 3. avgusta na štirih straneh natančno ponatisnil štiri strani svoje številke z dne 3. avgusta 1891. Nekatere vesti, ki so bile objavljene pred osemdesetimi leti, so izredno zanimive — in po- učne. Na primer:

Neka vest govori o francosko-tuniziških incidentih na alžirsko-tuniziški meji.

Najnovejša vest iz Alžirije: francoske čete, ki so prodirale proti Saïdi v severozahodni Alžiriji, so bile odbite in so se vrnilo na svoje izhodiščne položaje.

Napovedan je sestanek "na vrhu" med nemškimi in avstrijskimi cesarjem.

Britanski veleposlanik v Petrogradu, prestolnici Rusije, je dobil od svoje vlade nalogo, naj protestira pri ruski vladi zaradi zbiranja ruskih čet na perzijski meji.

V Južni Afriki so izbruhnil upor proti belim naseljenjem, ki se imenujejo Buri in imajo črne sužnje.

V domu lordov živo razpravljajo o finančnih težavah Velike Britanije.

Vest iz Združenih držav Amerike: mladi nasilneži napadajo žene in dekleta.

Druga Hitlerjeva knjiga

Te dni se je pojavila na zahodnonemškem knjižnem trgu doslej neobjavljena druga knjiga Hitlerjevih političnih spisov. Spočetka je Hitler iz političnih razlogov ni hotel objaviti, pozneje pa ni imel več časa za potrebne korekture. L. 1945 so rokopis zaplenili Američani in ga odnesli v Washington, pozneje pa so ga vrnil Nemcem. Zdaj ga je izdal nemški inštitut za zgodovino v Münchnu. Knjiga obsega 228 strani, od tega je 181 strani besedila, ostali prostor pa obsega predgovor in komentar. Neki zahodnonemški knjigarnar je izjavil, da utegne knjiga postati bestseller.

Ljubezni željan poštar

KER GA JE ZAPUSTILA ZAROČENKA, JE KRADEL TUJA LJUBEZENSKA PISMA

Octave Galmeau, pismonoša neke vasi v bližini mesta Perigenta v Franciji, je polni dve leti odhajal v poštarstvo uniformi ponoči pobirajoč pošto iz poštnih nabiralnikov. Ugotovili so, da je na ta način nadel 30 tisoč pisem. Ko ga je po-

licija aretirala, je v njegovi kuhinji našla ogromen kup pisem. »To so škrtirana pisma«, je pojasnil bivši poštar, »vsa ostala pisma sem razporedil. To so ljubezenska pisma, če mi jih vzamete, bom umrl.« Kljub temu je policija ta pisma

zaplenila in jih bo — če bo to mogoče — poslala tja, kamor so bila namenjena. Poštarka pa so odvedli v Perigen, da bi ugotovili njegovo duševno stanje.

Če ta čudak ne bi že pred tem bil obsojen zaradi kraje paketov, bi ga morda takoj izpustili. V svoji obrambi navaja, da ga je po prvi obsodbi zapustila zaročenka, pa je iskal tolažbo v tujih ljubezenskih pismih. Iz pošte, ki jo je kradel ne le v svoji vasi, ampak tudi v mestu, je izločeval le ljubezenska pisma, jih prečital, skrbno uredil in na nekatera odgovarjal, kot da bi bila namenjena njemu. Kazen je bila blaga — samo leto dni zapora. Obljubil pa je moral, da se ne bo več ukvarjal s krajo pisem in da se ne bo pojavljal v uniformi, ki je ne sme več nositi.

Vihar podrl cirkus

V Llandau v Walesu se je pred dnevi med predstavo zrušil cirkus.

105-letni ženin

Na županstvo v Belem (Italija) je prišel Antonio Machado dos Santos, ki ima 105 let in je zahteval dokumente, da se poroči, saj je zaročen z dekletom, ki ima 30 let in noče dolge zaroče. Dos Santos je bil suženj do svojega 34. leta starosti.

ški šotor, pod katerim je bilo okoli 1000 obiskovalcev. Šotor je podrl nenaden močan sunk vetra. Čeprav je prizorišče nesreče nudilo zelo kaotično sliko, ni bilo človeških žrtev. Nesreča se je pripetila medtem, ko so akrobati na trapezu prikazovali svoje spretnosti. Tako gledalci, ki so napeto opazovali akrobate, grozeče nevarnosti niti niso opazili.

NEPRIJETNO PRESENEČENI TATOV

Odprli so ukradeni kovček in našli 3 metre dolgo kačo

PITONA JE RABIL TRGOVSKI POTNIK KOT REKLAMO PRI PRODAJI OBLIŽEV PROTI KURJIM OČESOM

V Parmi so neznani tatovi ukradli kovček, v katerem je bil 3 m dolg piton. Tatvino je prijavil trgovski potnik Eugenio Tagiuri, ki je povedal, da so tatovi ponoči vdrli v njegovo sobo ter mu odnesli tri kovčke; v enem izmed njih je bil piton, ki ga je klical »Mich« in ki ga je uporabljal, da je pritegnil pozornost občinstva na raznih sejmih, kjer prodaja obliže proti kurjim očesom in masti proti bolečinam nog.

Tatovi so se morali krepko preplašiti, ko so odprli ukradeni kovček in našli v njem veliko kačo. Po vsej verjetnosti so kovček prav hitro zaprli, saj so ga pustili

za živo mejo na cesti, zraven pa sta bila tudi ostala kovčka, ki ju niso niti odprli in v katerih je bila obleka ter drugi osebni predmeti trgovskega potnika.

Amerikanci, hotel na Luni in spor o pogonskem gorivu

NEW YORK — Hotelir Edward Spatz že sedaj sprejema prijave za počitnice na Luni, kjer bo zgradil hotel in kamor zagotavlja,

da bo poslal prve goste 1971. leta. Istočasno je naročil arhitektom, da pripravijo načrte za tak hotel in že najema osebje, ki ga bodo »nalašč« v ta namen izvežebali. Mr. Spatz odločno zanika, da gre za reklamni trik in se je obvezal, da bo nudil prenočišča do 1 milijona dolarjev vsem onim, ki bodo podpisali rezervacijo za hotel na Luni in ki ne bodo dobili »sobe« v tem hotelu 1971. leta.

Med raznimi ameriški ustanovami (civilno NASA, letalstvom itd.) pa so vedno bolj žgoče polemike, kakšen naj bo pogon rakete »Nova«, ki naj potiska vesoljsko ladjo »Apolon«, s katero hočejo narediti potovanje Zemlja-Luna in nazaj. Civilisti so za tekoča goriva, ki so se do sedaj dobro izkazala, vojno letalstvo pa zagovarja trdna pogonska sredstva.

Števec požirkov

V Los Angelesu so postavili avtomate za tiste, ki se jim prav posebno mudi. Če vržete vanj kovane, dobite ne samo kompletno kosilo, temveč tudi listek, na katerem je napisano, v koliko požirkih lahko vse kosilo pogoltnete. Pri nekem kosilu z rižem, mesom in eno vitaminsko tableto, je na primer napisano: »Treba je samo šestkrat pogoltniti.« Toda ti avtomati s preštevanjem požirkov doslej niso vzbudili večje pozornosti.

Dolge klobase

Po najnovejših norveških carinskih predpisih bodo lahko potniki, ki prihajajo na Norveško iz Danske, prinesli s seboj samo po eno klobaso na osebo. V odgovor na ta ukrep so pričeli v Danskem izdelovati klobase, dolge po nekaj metrov...

20 LET REVOLUCIJE

Franc Tomažič

Spomini na ustanovitev I. revirske čete

21. julija 1941. leta je dobila SS policija nalogo, da aretira vse vidnejše člane Komunistične partije v Revirjih. Seznam ljudi, vendar ne popoln, so dobili pri komandirju bivše orožniške postaje, Nato so se začele racije, istočasno v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku. Okupator ni uspel, saj je večina članov KPJ odšla pravočasno v gozdove.

22. julija so se že zbrali najvidnejši člani Komunistične partije in ustanovili 1. revirsko četo.

Nemška policija in petokolonaši so vneto spraševali ljudi, kje so komunisti. Izdali so tudi grožnje lepake, s katerimi so obveščali prebivalce, da bo takoj ustrelen vsakdo, ki bo na kakršen koli način podpiral partizane, ali pa vedel, kje so, ne da bi to nahajališče potem prijavil. Grožnje pa niso uspeli.

Drugi člani KPJ in SKOJ so v tem času vneto zbirali orožje, strelivo in hrano; pripravljali so se pa tudi že na sabotažne akcije. 27. julija je že bila minirana železniška proga zahodno od postaje Zagorje. Nemci so bili zaradi tega vznemirjeni. Ze drugi dan so dobili okrepitev. Kljub temu pa storilcev niso našli.

3. avgusta je sledila že druga sabotaža. Razstreljen je bil glavni pogonski motor na rudniški separaciji v Zagorju. Okupator je besnel. V noči od 3. na 4. avgust so opravili Nemci precej preiskav. Okrepitvi z »verksuci« so aretirali vse moške, ki so bili prejšnji dan v službi na separaciji. Skupaj so zaprli 44 ljudi in jih odgnali na orožniško postajo. Ob zasliševanju so jih strahovito pretepali, da bi povedali, kdo je izvršil sabotažo. Kljub temu pa niso zvedeli ničesar.

Nemci so tedaj iskali tudi mene, toda na srečo sem se še pravočasno umaknil. Ker me Nemci niso našli doma, so zapeli mojo ženo, zraven nje pa še ženo Franca Kluckaja in mambo Sandija Koviča. Te tri žene so skupaj z ostalimi zaprtimi na orožniški postaji odgnali v zloglasni celjski »Stari pisker«.

Skupaj s Francem Kluckejem-Miklavcem sva se umaknila v smeri proti Čemšeniku. Ker sem se dobro poznal s tamšnjimi prebivalci, posebno s Štempiharjem, sva s Kluckejem hitro dobila zvezo s 1. revirsko četo, ki je tedaj taborila na Šipku.

Dobil sem sporočilo, da bo odšla 1. revirska četa naslednji dan na Pleše pod Zasavsko goro in da naj počakava na prihod kurirja Lovrača pri Francu Štempiharju Pod zidom. V zvoniku te cerkve sem imel skriti dve puški in 200 nabojev. Taklo sva se oborožila in čakala kurirja. Ta pa naju je obvestil, da so borci odšli že po drugi poti na Pleše.

Potem sva odšla s Kluckejem na pot. Po dveh urah hoje sva se oglašala pri Lovru Zupančiču v Šemniku. Ta je spoznal Kluckaja in nama na trkanje odprl, hkrati pa se tudi začudil, ko je zagledal, da sva oborožena in da imava na puškah nože.

Kluckej in Zupančič sta se začela pogovarjati, koliko ljudi je takrat odšlo v partizane. Zupančič je tudi pripovedoval, da je odšel neki Tomažič iz Toplice zadnji hip pred Nemci v partizane. Najprej sem se namuznil, ker sem vedel, da me ne pozna. Pozneje sem mu pa le povedal, da sem ta Tomažič sam. Tedaj mi je Zupančič prijateljsko stisnil roko.

Nadaljevala sva pot. Na Pleše sva prišla v jutranjem svitu. Borce sva našla v neki kotlini. Bili so utrujeni od dolge in naporne hoje, zato so polegali ob obronku gozda in zasпали. S Kluckejem sva odšla na lastno pobudo v patroljo okrog kraja, kjer so spali borci, ker sva ugotovila, da ni bilo straže. Po opravljenem obhodu sva se javila komandantu Sergeju Kraigherju.

V četi je bila tudi Tončka Čečeva, ki je bila politdelegat. Z njo smo se domenili, da bo zvečer sestanek članov KPJ. Tedaj smo sklenili, da se četa zaradi prihoda novih borcev še enkrat formira.

Novo formacijo čete smo mislili izvesti 6. avgusta. Vendar pa nismo uspeli, ker je ves dan deževalo, vmes pa celo snežilo. Borci so bili premočeni in prestrašeni in so kurili taborne ognje. Zvečer se je četa utaborila na Kobiljku.

Cez noč se je vreme spremenilo. Drugo jutro je bil zbor čete. Vrnili smo se bili nazaj na Pleše. Na partijskem sestanku se je potem razpravljalo poleg drugih zadev tudi o formaciji čete.

Sklenjeno je bilo, da se četa razdeli na 4 operativne desetine. Za deseterja I. voda je bil imenovan Ciril Groznik, za deseterja II. voda Vili Vresk, za deseterja III. voda Leopold Grahek in za deseterja IV. voda Mirko Keršič. Jaz pa sem bil določen za komisarja in obenem intendant. Četni komandant pa je bil Sergej Kraigher. Deseterjaki so prevzeli borce in začeli takoj z njimi vaditi.

Po večerji je bila že prva politična ura, ki jo je vodila Tončka Čečeva. Potem smo zakurili ogenj in ob njem je zadenela pesem »Nabrusimo kose«.

Takrat je prišlo na Pleše nekaj Zagorjanov, ki so prinesli hrano. Pripovedovali so, da so ljudje precej vznemirjeni zaradi nočnih racij Nemcev. Povedali so, da večina moških iz Zagorja ponoči ne spi doma.

Prisilec smo predlagali, naj ostanejo pri nas. Oni so nam pa povedali, da bodo raje odšli v dolino in da nam bodo še prinesli hrane.

Mi pa smo še dolgo v noč sedeli ob ognju, se pogovarjali o vojni in o bodočih nalogah.

(Se nadaljuje)

Le kam sta se zazrl?

Ina Ritter

23

NJENA USODA

»Silka Tenkitten...« je ponovil stari duševno odsoten.

»Prišla je v naše kraje kot begunka. Več, tista, ki te je takrat prosila za opeko,« ga je spomnil sin. Polkovnik se je še globlje pogreznil v svoj naslonjač, njegove oči so se pa naenkrat spremenile in postale grozeče.

»S to si se zaročil?« je vprašal trudno. »Dekle je iz najboljših vzhodnopruske družine. Spretna je in zdrava. Naša mati jo je imela zelo rada.«

Stari je zmajal z glavo. »Ne!« je vzkliknil. »Ne, Rüdiger, tega mi ne smeš napraviti, tega ne. Dekle je hudobno. Vtihtopilo se je v našo deželo in se hoče tukaj vnezditi. Kaj tega nisi spregledal?«

Rüdigerjeve oči so postale proseče. »Oče, ti si se zagrizel v svoje sovraštvo. Silka je pri razlastitvi zemlje nedolžna, saj vendar ni vedela ničesar o tem. Če ne bi ona po naključju prišla semkaj, bi našo zemljo dobil kdo drug.«

Stari mož je s tresočo roko tipal po steklenici pred seboj, jo spet odrinil, ne da bi si znova natočil. »Mati je tudi tako trdila,« je rekel stari zamišljeno. »Mogoče dekle res ni slabo.«

Potegnili je roko preko oči. »Jaz sveta več ne razumem, Rüdiger. Ti jo hočeš poročiti, ona pa nima ničesar, niti staršev. Zakaj prav njo? Vzeti kakšno drugo. Poroči se z Reno, ki jo bolje poznaš...«

Njegov glas se je tresel starčevsko. Rüdiger bi tisti trenutek raje videl, da bi oče vzkliknil, da bi začel divjati in razsajati kot nekoč. Ljubše bi mu bilo kot pa ta ponižna prošnja.

Po tem se je pa sin na nekaj spomnil, kar se mu je zdela pametna misel.

»Oče, ti nisi pomislil na to, da bomo s tem dobili našo zemljo spet nazaj. Silka nam bo vrnila skoro polovico našega posestva! Ne pozabi tega!« Njemu samemu je bilo to vseeno. On bi dekle poročil tudi, če bi prišla k hiši praznih rok. Za očeta je bila pa stvar drugačna.

Rüdiger jo je s svojo pripombo dobro pogodil. Staremu so se ob besedah, da bo sin s svojo zemljo dobil zgubljeno zemljo spet nazaj, oči zasvetile. »Ti si pa res pravi Hülse! To si imenitno napravil!«

Grajski sin je bil kajpak tudi dobre volje. Očetu bo Silka dobrodošla in ji ne bo dal občutiti, da je ne mara.

Oče je začel zadovoljno kimaati in je bil vesel. Celo vstal je in pričel korakati po salonu gor in dol.

»Ti ljudje so dobro poprijeli za delo. Upam, da bomo z njimi naša polja imenitno obdelovali.«

Rüdiger je očetu priklinal, z mislimi je bil pa pri Silki. Dekle se mu je nezrekljivo smililo.

Oče je stal pri oknu in gledal venkaj. Po dolgem času je bil danes spet zadovoljen s sinom.

»Ravnokar sem mislil, da bi malo zajahal konja,« je dejal stari baron in priklinal fantu. Ta je pa očeta ves začuden pogledal, kajti že nekaj tednov se mož ni premaknil iz hiše.

Stari si je konja sam osedlal. »Ne več dolgo,« si je mislil. »Kmalu bom imel enega od teh tujih ljudi, ki mi bo pomagal pri osedlanju.« Bil je tako dobre volje, da je začel poživljavati nekdo pesem in je ponosno vztrajnan odjezdil z grajskega dvorišča.

Rüdigerju je pa, ko je videl odjahati svojega očeta, legla nekda mračna misel na dušo. Bil je vesel, da je oče postal spet živahen in energičen, vendar mu je bilo, težko ob misli, da je ta sprememba pri očetu v zvezi prav s tem, da bo spet dobil zgubljeno zemljo nazaj.

22.

Številni obiski na gradu kar niso hoteli pomehati. Silka je stala ob strani svojega zaročenca ter je z nasmehom na ustih a z resnimi očmi sprejemala čestitke sosedov.

Nihče od vseh, ki so jo videli, ne bi bil stulil, kako težko je bilo nevesti pri sreč. Čestitke je pa vzljela temu sprejemala s takšno gracijo in eleganco, da jo je celo stari baron obduval.

Polkovnik je sicer igral pred sosedi veselega gostitelja, toda ti so opazili, da njegova dobra volja ni prisilna. Mnenja so bili, da staremu sinova zaročka ni kdovekaj všeč: dekle, ki si jo je Rüdiger izbral, je bila sicer zelo priklupno zunanost, vendar je bila brez premoženja, če izvezamemo pusto zemljo, ki ji jo je dodelila država.

Tudi Silki je bilo težko kazati ljudem vesel obraz. Gostje so jo prijazno pozdravljali, vendar so bili nekako zadržani proti njej.

Cakala je, kaj se bo zgodilo. In res je bil med gosti eden, ki je komaj zadrževal sovraštvo proti njej. Silka je postala za spoznanje bolj blede, ko ji je Rüdiger predstavil barona Meybohma in njegovo hčerko Reno.

Oči obeh deklet so se tedaj srečale. Silka se ni zmotila, kajti v Reninih očeh je brala silno sovraštvo.

Rena je bila drugače silno vesela in živahno dekle, danes pa ni bila taka. Hitro je umaknila svojo roko, ko sta se s Silko pozdravili.

»Moje naprimernejše čestitke, gospodična Tenkitten,« je rekla malicežno. Ošabno je merila nevesto od pet do glave in pristavila: »No, vašo stvar ste pa le speljali!«

Njena groba netaktnost je napravila neprijeten vtis na vse navzoče, kajti vsi so naenkrat utihnil. Njen oče je jezno nagrmaznil čelo, kajti silno je sovražil, če se kdo nesramno vede. »Rena!« je sklenil v hčerko jezno in grozeče. Ona se je pa delala, kot da očetovega svarila ne sliši.

Silka sicer ni pokazala užaljenosti nad Renino nesramnostjo, vendar je bilo dobro, da nihče ni opa-

zil, kako silno jo je zbolela opazka tega dekleta in kako divje ji je utripalo srce.

Rüdiger pa ni mogel molčati. »Moji nevesti se ni treba prav nikomur skrivati, Rena! Napravila je toliko, da tega ne bi zmogle niti moške roke.« Govoril je mirno in ponosno.

Rena se je pa tedaj divje nasmejala. »Tudi jaz ji ne morem odrekat svojega obduovanja,« je rekla pikro. »Po pusti zemlji, ki jo je do sedaj imela, bo sedaj dobila celotno posestvo... Res, imenitno delo.«

»Kaj hočeš s tem reči, Rena?« je tedaj vzkliknil Rüdiger.

Rena je že odpela usta, toda preden je lahko odgovorila, jo je oče potegnil stran. Iz veže se je slišal v salon karajoč glas Reninega očeta in krčevit jok njegove hčerke.

V družbi je nastal mučen molk. Vsak izmed navzočih je vedel, kaj si je Rena najbolj želela in ni bilo nič čudnega, če je v Silki videla vsiljenko.

»Zal mi je, dragi dole,« je Rüdiger povzel besedo pred zbranimi gosti, »da ne moremo obhajati zaroke slavnostno. Objubljam vam pa, da bomo to nadoknadili ob našini poroki.«

Njegova izjava pa ni dosegla pomirjajočega učinka, pač pa nasprotno: vsi so se namreč tedaj spomnili, kaj je preprečilo slavnostno zaročo in vsi so imeli isti predsodek, namreč da je smrt priljubljene grajske gospe pripisati prav prihodu te tujke med nje.

»Zelo žal mi je,« je rekel Rüdiger s tihim glasom svoji nevesti, »Nisem pričakoval, da bo Rena...«

Silka ga je pa pogledala in se mu nasmešnila. »Ni se ti treba opravičevati, Rüdiger,« je dejala. »Dekle... je imelo prav! Posestvo Seesken bo z našino poroko spet združeno in to... to je bil končno tudi samo namen, ki si ga hotel s svojo poroko doseči, kajne?«

Porogljivost, ki je zvenela iz njenih besed, je Rüdigerja vrgla iz ravnotežja. »Ne norčuj se iz takih stvari!« je vzklikel.

(Dalje prihodnja)